

BONT ALLERLEI

Magazine IVN Alphen aan den Rijn 2 - 2024
jaargang 45

05 Insectenhotel vernieuwd

08 Randenburgerbos

20 Scholekster op de Zegerplas

En verder:

- 04 - Van het bestuur
- 06 - Interview Linda Wanders
- 10 - Bushcraften voor Fladderaars
- 12 - Koeien, kaas en lammeren
- 13 - Wat als we ons verplaatsen in de huid van een dier
- 14 - NatureXplorers
- 15 - Vogels spotten op de Maasvlakte
- 16 - Gelezen
- 17 - 8 jaar wachten op Kievitsbloemen
- 18 - Natuurgebied De Wilck
- 19 - Wandeling Oostvaart
- 22 - Bezoekerscentrum De Veenweiden
- 24 - Wespen: onbekend maakt onbemind
- 25 - Duurzame inspiratie bibliotheek
- 25 - Input gevraagd voor jubileumeditie
- 26 - Agenda
- 29 - Contactge gevens Bestuur en Werkgroepen
- 30 - Colofon/Bij de Cover
- 30 - Hergebruik Bont Allerlei

Bont Allerlei is het verenigingsblad van IVN Alphen aan den Rijn met informatie over de werkgroepen en activiteiten van IVN Alphen aan den Rijn, die zijn geweest of nog gaan komen. Verder verenigingsinformatie.

Barend van Zwieten

Alphen aan den Rijn

lijstenmakerij

grote keuze in houten- en aluminiumprofielen
passepartouts, wissellijsten en diverse soorten glas

teken- & kunstschildersmaterialen

olie-, acryl-, aquarel en olieverf, penselen
papier, schildersdoeken, panelen
pastelkrijt, kleur- en grafietpotloden, houtskool
en heel veel meer!

Hoofdstraat 141
2406 GG Alphen a.d. Rijn
T: 0172 473236
info@barendvanzwieten
www.barendvanzwieten.nl

Vind de leukste natuur-, beleving- en educatie-materialen in de IVN webwinkel.

Als IVN-lid krijg je altijd 10% korting.
Gebruik de kortingscode IVN-LID-1202 en klik op
toepassen! <https://winkel.ivn.nl/>

ivn natuur
educatie
Alphen aan den Rijn

Diergeneeskundig Centrum
Alphen a/d Rijn

van Eijckstraat 19
2406 TZ Alphen aan den Rijn
www.diergeneeskundigcentrum-alphen.nl

Avifauna
vogels en zoo

Onderlinge
Verzekeren?
Onderlinge Rijn en Aar!

Samen goed verzekerd

Onderlinge 'Rijn en Aar' U.A.

Graaf Albrechtstraat 2-A
2415 AW Nieuwerbrug
t: (0348) 688 316
info@ovmrijnenaar.nl

Vosholstraat 1
2461 AB Ter Aar
t: (0172) 605 700
www.ouderlingrijnenaar.nl

Het voorjaar breekt aan en het jonge groen is overal aanwezig in de bomen en op de grond. Je zult maar een kleur groen moeten kiezen. Zelf ben ik parttime taxi - chauffeur voor het WMO vervoer in Gouda en omstreken en sta ik regelmatig stil om de oudere passagiers te laten genieten van de ontwikkelingen in ons taxi-werkgebied. Natuurlijk zijn er in het gebied van Alphen aan den Rijn en omstreken ook hele mooie groene gebieden. Te veel om op te noemen. Als taxichauffeur mag ik ook door Boskoop rijden. Ik kan het iedereen aanraden om dit te doen. Laat u daarbij inspireren door de agenda en de wetenswaardigheden van onze Klimaatburgemeester Hans van Dam. Oh ja, wij rijden elektrisch met de Groene Hart Hopper. Momenteel wordt het bestuur gevormd door de Voorzitter en de Penningmeester-Secretaris. Gelukkig is Wiepke Warmerdam bereid gevonden om toe te treden tot het bestuur tijdens de ALV van 8 mei in de rol van Algemeen Bestuurder. Erica Goedhals loopt ook al mee in het bestuur en zij zal wellicht ook dit jaar gaan toetreden. Als vereniging hebben wij – net als andere clubs – een gebrek aan vrijwilligers voor de post van Coördinatoren of Bestuursleden. Wij zullen in de tweede helft van 2024 een actie gaan opzetten om leden te gaan scouten. Ook deze keer is de redactie er naar ons idee weer in geslaagd een mooie editie van De Bonte Allerlei samen te stellen. Wij wensen u veel leesplezier. Graag ontmoeten wij u bij een van de komende activiteiten.

Met vriendelijke groet

Foppe Jan Japenga

Hotel voor o.a. sprinkhanen, lieveheersbeestjes, kevers en veel meer

Tekst en foto Gerda Bonninga

Renovatie Insectenhotel

Na 10 jaar was het hoognodig om het insectenhotel van een nieuwe inhoud te voorzien. Een groepje vrijwilligers, - allen IVN natuurgidsen - en de coördinator en leden van de tuingroep van het Bezoekerscentrum De Veenweiden staken de koppen bij elkaar en de handen uit de mouwen. Na het leeghalen, schuren en schoonmaken hebben we het insectenhotel gevuld. Wel met een duidelijk plan, dat we gezamenlijk hebben gemaakt. Na al die jaren is er meer bekend en geschreven over de insectenhôtels. Het frame, de basis was gelukkig nog in perfecte staat. Dankzij alle sponsors en BC bestuursleden van toen: Jan de Rijk, Pieter Verkade. En we mogen Jordan Blaauw, de architect van het hotel niet vergeten.

Nieuwe inzichten

Met de inzichten van nu is de inhoud van het hotel aangepast. Het is nu een insectenhotel voor verschillende dieren: vlinders, oor- en houtwormen, pissebedden, spinnen, kevers, sprinkhanen, lieveheersbeestjes, maar natuurlijk ook voor de verschillende solitaire bijen. Tijdens het leeghalen ontdekten we ook dat er bijzondere muisjes in woonden. Het hotel is niet alleen een kraamkamer, maar ook een overwinteringsplek. De oude inhoud heeft nog een plek in de tuin gekregen om alle insecten de kans te geven om in het voorjaar uit te vliegen.

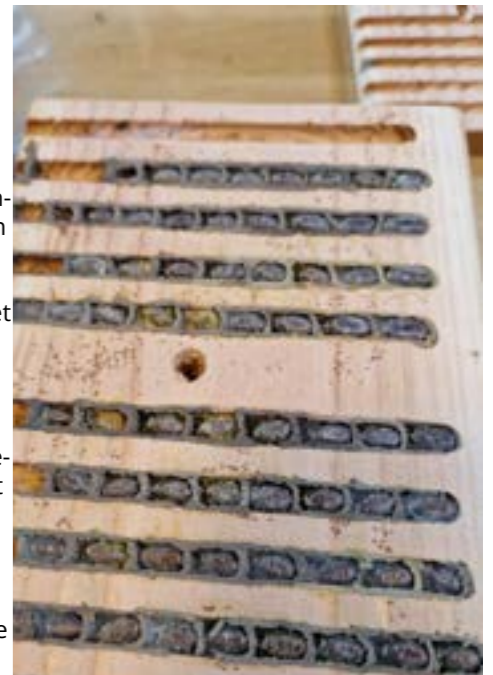
Nieuw materiaal werd toegevoegd: kokoshaar, zavel, zand, leem en opgerold karton. Het aanzicht is gevarieerder met oorwormenpotjes, oude rioolpijpen en zelfs berkentakken. Ook de gefreesde plankjes van Tobee hebben een plek gekregen. Ook worden er meer bloeiende planten rond het insectenhotel geplant door de tuingroep.

Onderhoudschema

We weten nu ook dat het insectenhotel onderhoud nodig heeft. Er is door Annemiek van Eeuwen een onderhoudschema opgesteld voor de komende jaren, zodat een renovatie zoals nu gedaan niet nodig is. Elk jaar een of twee vakken opnieuw vullen, dan blijft het hotel zijn functie behouden.

Het kleine insectenhotel

Het kleine insectenhotel in de tuin van de jeugd (bij de moestuinbakken) zat barstensvol met poppen van de Rosse Metselbij, echt honderden per plankje. We hebben dat hotelletje schoongemaakt en de poppen zijn teruggeplaatst in het kleine en grote insectenhotel. Bijzonder waren de poppen van de Metselwesp. Je ziet dat het houden van een moestuin van grote waarde is voor de solitaire bijen. Dankzij de vouchers van de Groene Motor zijn de moestuinbakken weer in prima staat en kunnen deze weer jaren mee.

Begin april hebben wij het project afgerond. Het gaas zit ervoor om te zorgen dat alle materialen op de huidige plaats blijven zitten. Trots zijn wij niet alleen op het resultaat, maar ook op de samenwerking van alle betrokkenen. Alles is met minimale kosten gerealiseerd. Bij de receptie ligt een beschrijving van alle gebruikte materialen. Vraag er gerust naar.

Arieanne Mentink
Annemiek van Eeuwen
Gerda Bonninga
Sabine van der Lugt
Suzanne van Egmond

Versterking Bestuur gevraagd

Het bestuur IVN Alphen aan den Rijn kan versterking gebruiken op welke manier dan ook. Je kunt secretaris worden, maar je ook beperken tot alleen het uitvoeren van secretariszaken, zoals bijhouden email, voorbereiden vergaderingen, notuleren van vergaderingen. Of wellicht wil je de rol met z'n tweeën uitvoeren. Het kan allemaal. Alle 'handjes' kunnen we als bestuur gebruiken. Ook als Algemeen Bestuurslid. Weet je niet of de rol van Algemeen Bestuurslid je past kom dan eens praten. Neem contact op met Gert de Geest of Foppe Jan Japenga. secretarisivnalphenaandenrijn@ivn.nl

Vrijwilliger bij IVN

Even voorstellen: Linda Wanders

Tekst Irma Brugmans, foto's Irma Brugmans, Linda Wanders

Profiel Linda:

Paspoort	Linda Johanna Cornelia Wanders
Geboren	Amsterdam, 12 april 1961
Opleiding	HBO Personeel en Arbeid, NLP P&O er geweest, mensen en arbeidsmarkt bezig geweest.
Woonplaats	Hazerswoude-Rijndijk
Relatiestatus	Single
Kinderen	1 zoon van 22 jaar
Huisdieren	poes (van zoonlief)
Motto	you only live once
Hobby's/activiteiten	Yoga, Klimmen, Wildwater varen (tegenwoordig meer lezend en film kijkend), reizen.
Vrijwilligerswerk	IVN-Natuurgids, Broedvogels tellen bij Vogelwerkgroep Hazerswoude/Kouderkerk en her der wat losse activiteiten zoals bij Schone Rivieren.
Bij IVN sinds	2012

Een vol en actief leven leiden, buiten zijn. Zomaar wat thema's die als rode draad door het leven van Linda lopen. Actief en buiten bezig zijn is vroeger met de paplepel bij Linda ingegoten. Met het gezin gingen ze altijd er op uit o.a. kamperen, 'Thuis was ik de natuurfreak. Als ik wat zie wil ik ook weten wat ik zie. Met de 2^e man van mijn moeder zijn we wezen vogelen. Zo ben ik steeds meer het natuurgebeuren in geraakt.' Op sportief gebied kreeg ze turnles van haar moeder en vader was voorzitter van de gymvereniging. Haar moeder gaf toen en nu het goede voorbeeld. 'We gaan elke week samen naar de yoga, terwijl ze in de tachtig is.'

'Ik hou van zoveel mogelijk verschillende dingen doen, bij voorkeur samen met anderen en mooi als het ook een bijdrage levert aan groen en duurzaamheid. Zo ben ik taalcoach geweest en ook taalmaatje met een Syrische jongen, lid geworden van GroenLinks.' Linda is ook aangesloten bij 'Schone Rivieren'. Een initiatief van IVN Natuureducatie en Stichting De Noordzee om te werken

aan het doel: plasticvrije rivieren. 'Ik doe dat samen met een vriendin. Vorig jaar hebben we een stukje van 100 meter toegewezen gekregen bij het Kralingse Bos in Rotterdam. Je zou het niet denken maar het staat blijkbaar in een open verbinding met de grote rivieren daar. 95% van wat je vindt is plastic. Wat wordt verzameld, wordt ook onderzocht. Vorig jaar werden heel veel boterkuipjes van een fabriek in de Ardennen gevonden. Die waren na een overstroming aldaar hier in het rivierengebied terecht gekomen. Dat wordt dan gebruikt om maatregelen te nemen en wetgeving gerealiseerd te krijgen.'

Vorig jaar is Linda geslaagd als Natuurgids bij IVN (NGO). Haar 'studie-' gebied was het Oostvaardbos in Hazerswoude-Rijndijk. Een stukje bos tussen de Rijndijk en de spoorlijn Leiden-Alphen aan den Rijn van ongeveer 4 hectare groot. 'Een mooi gebied. Als ik dan van Rijnvicus (werkgever destijds) naar huis (Hazerswoude-Rijndijk) ga dan fiets ik door een groene douche. Er gebeurt van alles. Soms ga ik er gewoon zitten, genieten van wat ik zie: een duizendpootje over

een omgevallen populier. De populieren met mooi, dikke slierten met een beetje bordeauxrode bloemetjes. Het verveelt niet. Allerlei vogeltjes zijn elkaar nu aan het vinden. In het midden staat een bosje waar je niet kan komen en daar zitten heel veel vogels Tjif Tjaf, Mezen, Winterkoninkje. Het is nooit hetzelfde.

De groene spechten die ik hoor lachen. Laatst hoorde ik een geluid als van een speenvarken. Dat zoek ik dan op met Birdnet (app, waarmee vogelgeluiden kunnen worden geïdentificeerd). Blijkt het het geluid van de Waterral te zijn. Hoe bijzonder is dat, echt een geluksmomentje.'

Dat plezier wil Linda via IVN overdragen aan mensen uit de omgeving en ze enthousiasmeren voor het Oostvaardbos in Hazerswoude-Rijndijk. Dit jaar geeft ze (samen met Ans van der Broek) 3 excursies in het Oostvaardbos: in de winter, zomer en najaar. Elk seizoen is er weer wat anders te zien. 'Een mooie manier om kennis over te dragen. Ik doe mijn best om iets te vertellen waar mensen iets aan hebben en dat op een zodanige manier te doen dat het blijft hangen. Ans kan veel vertellen over de polders, de veengrond en wat er historisch is gedaan in kader van waterbeheersing en ik vertel over wat er per seizoen te zien is. Ik bereid me daar altijd goed op voor. Ik let op het weer, ga voorlopen, kijk wat er te zien is en wat je op de dag van de excursie kunt verwachten. Ik zoek dan uit wat ik daarover kan vertellen.'

Het weer is belangrijk. Aan de hand van haar Dagboek met Natuurobservaties ziet Linda dat er verschuivingen zijn in natuurverschijnselen. 'Normaliter sta je daar niet zo bij stil, maar omdat ik het al 2 jaar bijhoud ben ik me daar meer van bewust. Bij de NatuurGidsenOpleiding heb ik mijn 5 minutenpraatje in afwijking van de andere deelnemers gehouden over de uitlaatgassen van vliegtuigen. Wist je dat de uitlaatgassen (cirrostratus) wolken vormen, vaak ook in een ruitvorm en als dat tegen elkaar aanwaait een dicht wolkendek ontstaat dat de zon niet (meer) doorlaat?'

Buiten gaan we ter afsluiting de foto maken bij de wilgentenenschutting. Die heeft ze vorig jaar zelf gemaakt. Het dorpsoverleg Hazerswoude-Rijndijk oost heeft - in goed overleg met de Gemeente Alphen aan den Rijn - een aantal knotwilgen in onderhoud langs het Watermanhof. Sinds afgelopen jaar helpt ze daar mee bomen knotten. Deel van de wilgentenen heeft ze mee mogen nemen. Met dit mooie resultaat. Op advies van Linda had de werkgroep vorig jaar aan elke wilg een paar takken laten zitten. 'Dat had ik in het blad van Natuurmonumenten gelezen. Als je dat niet doet, kan het in een nat voorjaar fout gaan. De boom transporteert water naar

boven, terwijl de wortels ook in het water staan. De wilg gaat als het ware over naar noodademhaling, waarbij alcohol ontstaat. De takken die je eraan laat zitten breken die alcohol af. Doe je dat niet dan kan de wilg ten onder gaan aan alcoholvergiftiging.' De gemeente Alphen aan den Rijn was daar minder blij mee en de groendienst heeft de takken alsnog verwijderd. Dat is heel jammer, omdat je het doet voor de natuur en niet voor het uiterlijk.

Als je Linda meer wilt horen vertellen over natuur, natuurverschijnselen en met name het Oostvaardbos schrijf je dan in voor de excursie op zondag 21 juli bij dickw@xs4all.nl

Rectificatie

In Bont Allerlei nr. 1-2024 stond een verslag van de excursie Oostvaartsbos Plassen. Dat moest zijn Oostvaartsbos. Dat ligt namelijk een stuk dichterbij: in Hazerswoude Rijndijk.

Het Randenburger bos in het gebied de Lansing

Tekst en foto's Joost van Beek (bestuurslid SLA)

Figuur 4

Figuur 5

Nieuw bos

Het komt niet zo vaak in West Nederland voor dat er een nieuw bos bij komt. Toch is dat de Stichting Landschapsfonds Alphen aan den Rijn e.o. (afgekort tot SLA) gelukt en wel aan de Randenburgerweg in Boskoop Zuid (in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk). Een perceel van ca 1.5 ha is indertijd gekocht door de provincie voor de weg de Omloop. Later bleek de grond daarvoor niet nodig en heeft de provincie naar een nieuwe eigenaar gezocht die er een maatschappelijk doel mee wilde dienen; de SLA.

Hol grasland met ruige vegetatie

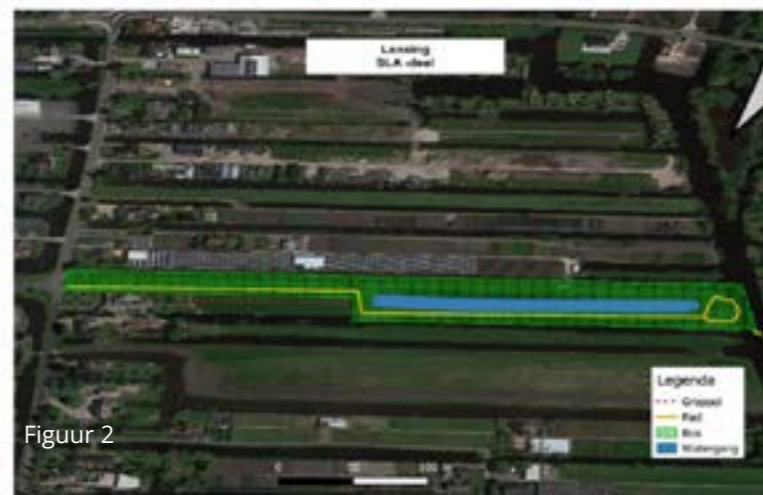
Figuur 1 geeft aan hoe het er enkele jaren terug uitzag: een hol grasland dat winters onder water stond en in de zomer met een ruige vegetatie die schapen in toom hielden. De SLA heeft dit perceel nu getransformeerd naar een nieuw bos met een plas in het midden. Het perceel is met schone grond opgehoogd. Er loopt een wandelpad over heen dat later zal worden verbonden met het gemeentelijk deel van de Lansing zodat een rondwandeling mogelijk wordt. Zie de figuren 2 en 3.

Figuur 1

Planten volgens Miyawaki methode

Vanwege de zeer natte winter en voorjaar was het werken in het gebied voor aannemer Olieman niet eenvoudig. IVN Alphen aan den Rijn met de groep VLB en coördinator Wim Dieho is nauw betrokken bij de uitwerking van het plan. Er is gekozen voor een moerasbos á la de Haeck in Nieuwkoop. Dus veel inheemse bomen en struiken die tegen de nattigheid kunnen. Qua plantmethode is er gewerkt zoals bij de tiny forest; de Miyawaki methode. Dus veel bomen op een klein oppervlak en de soorten ad random door elkaar heen. Zo is afgelopen winter gewerkt. Het was soms ploeteren en in de bagger planten. Maar het is nu gelukt. Er staan 10.000 bomen en struiken in. Zie ook de foto's in figuur 4 en 5. Het gaat o.a. om de els, iep, lijsterbes, zachte berk, esdoorn, es, eik, zoete kers en wilgen. Aan struiken zijn de Gelderse roos, ribes, vlier, kornoelje, hazelaar, hondsroos en vuilboom geplant. Gelet op dit gekozen assortiment en de plantmethode verwachten we een behoorlijke boost van de natuur en biodiversiteit ter plekke.

Figuur 2

Figuur 6

Aanpak oeverafslag

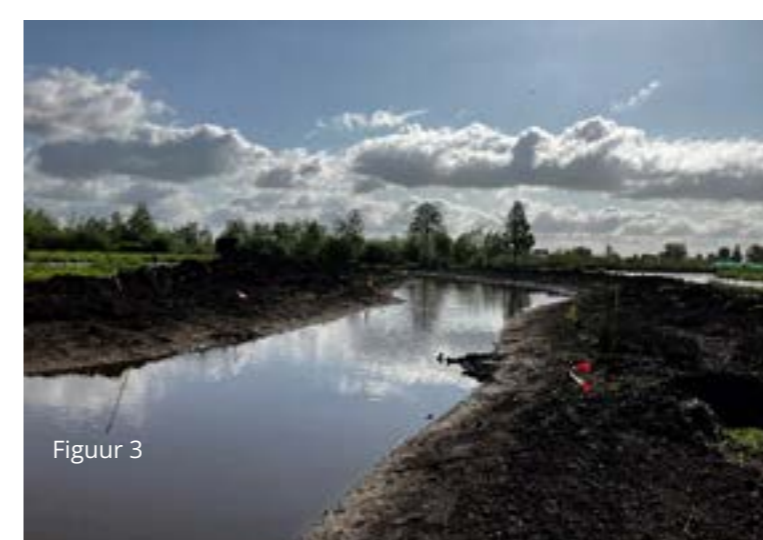
Om de oeverafslag (m.n. veroorzaakt door ganzen gewroet) tegen te gaan is voor een 2-ledige aanpak gekozen. De aanplant van gagelstruiken langs de oever. Die wortelt veel en houdt de grond zodoende vast. En daarnaast met een natuurlijke oever verdediging: een palen rij waarachter komend najaar wilgen slieten zullen worden gelegd. We verwachten dat met deze inrichting de grote groepen ganzen die daar leven worden teruggedrongen en de oeverafslag wordt gekeerd.

Bloemenzaad voor insecten

De boompjes krijgen nu de tijd om de komende jaren te groeien. Tussen de boompjes is er bloemenzaad gestrooid om de komende jaren de insecten ook wat voedsel te geven. Er zal een beheer van "niets doen" komen. Alleen het woekeren van bramen zal worden tegen gegaan.

Ga ontdekken

Over het nieuwe bos valt nog veel meer te vertellen, maar ga er de komende tijd eens een kijkje nemen. Het beste is om er op de fiets naar toe te gaan want parkeren is er nu nog niet mogelijk. Er is nog geen brug dus een rondwandeling kan nog niet. De openingshandeling, het planten bij de entree van enkele grotere moeras cipressen en een moeras eik, heeft op 16 mei jl. plaatsgevonden.

Figuur 3

Dit plan kon alleen worden gerealiseerd door de inzet en financiële steun van overheden, bedrijven en andere organisaties. Ik noemde al de IVN/VLB groep. Maar ook Trees for all en de gemeente Bodegraven-Reeuwijk zijn belangrijk geweest.

Fladderaars 40 jaar bushcraften

Tekst: Maarten Hooghiemstra / Foto's: Sylvia Elkhuizen

Op zaterdag 10 februari was het eindelijk zover. Jeugdgroep de Fladderaars bestond 40 jaar. Hiep, hiep, hoera! Ja, je leest het goed, want de officiële startdatum is 16 februari 1984! Toen nog onder leiding van Ans de Vrij. Inmiddels zijn we 40 jaar verder en organiseert IVN Alphen nog maandelijks een activiteit voor kinderen van 8-12 jaar (ook voor andere leeftijden). Voor dit jubileum werd alles uit

de kast gehaald. De familie van Vuuren werd uitgenodigd om hun kennis en kunde te delen van het "bushcraften": hoe overleef je in de natuur. Daarnaast werd wethouder Breeuwsma uitgenodigd, waren de kinderwethouders Abel en Pien aanwezig om het openingslint door te knippen en werd er op de dag gefilmd door Peter Kwanten. En dan natuurlijk de Fladderaars zelf, liefst 34 kinderen genoten van alle activiteiten.

We hadden flinke mazzel met het weer en zoals Gerda het altijd zegt, dat verdienen we gewoon. Na het openingswoord van de voorzitter, Gert de Geest, konden de kinderen meteen aan de slag met het kleuren van grote letters, die samen: HOERA, DE FLADDERAARS BESTAAN 40 JAAR! vormden. Met

het doorknippen van het lint werd de dag officieel geopend, waarna de kinderen meteen bezig gingen met de 6 activiteiten. Die stonden al te popelen natuurlijk. Het eerste groepje zuiverde modderig water. In een gehalveerde petfles met wat schoon zand, watten en kiezelstenen werd de modder er keurig uitgefilterd en bleef helder water over. Dit is (nog) niet drinkbaar, want het moet nog een aantal minuten worden gekookt, maar de kinderen verbaasden zich over de helderheid die op deze manier werd verkregen. Even verderop maakten de kinderen mandjes van korte takken, bruikbaar om je eten in een boom te hangen als je in het bos kampeert, zodat wilde dieren er niet bij kunnen.

Ook werd er lesgegeven in het veilig hanteren van een bushcraftmes. Best spannend, want dat is een scherp ding. Na de uitleg sneden de kinderen een punt aan een stokje, die daardoor tot haring werd getransformeerd. Achter de schuur, in de luwte, werd een beginnend vuurtje gemaakt met een vuurstick en brandbaar materiaal. Wees gerust, er lag een hoopje zand onder en emmers water stonden in de buurt! Dat vuur maken valt nog niet mee trouwens, want het geproduceerde vonkje moet net zin hebben om jouw brandbare stukje materiaal (hooi, watje of tondelzwam) in de fik te zetten. Toch lukte dit bij een heel aantal kinderen, die vervolgens trots op het resultaat waren.

Weer iets verder wikkelden kinderen lappen stof om het uiteinde van een dikke tak en zetten deze vast met ijzerdraad. Daarna werd het uiteinde in een pan met heet kaarsvet gedoopt en op deze manier ontstaat een fakkel. Die de kinderen vervolgens veilig mee naar huis mochten nemen om hun eigen tuin mee te verlichten.

De laatste activiteit vond iets verderop plaats in het speelbos. Daar werden heuse shelters gebouwd van dikke takken, een bouwzeiltje en touw. Als de shelter klaar was werden er boomstronken naar binnen gesjouwd die dienden als tafel en stoelen.

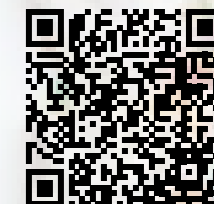
Tussendoor was er pauze met twee feestelijke taarten en warme chocolademelk. De wethouder, die ook zijn eigen dochter Viola had meegenomen om te bushcraften, verraste met een cheque van €200,-, die kan

worden ingezet voor toekomstige Fladderaars-activiteiten. Hartelijk bedankt!

Traditiegetrouw sloten we de ochtend af met warme worstjes en croissantendeeg, waarna alle vrijwilligers hartelijk werden bedankt. Natuurlijk hadden we dit niet gekund zonder de familie van Vuuren en anderen die deze ochtend aanwezig waren. Speciale aandacht gaat uit naar Suzanne van Egmond en Carlijn Zweekhorst, die samen met mij de voorbereidingen deden.

Het was een prachtige ochtend met veel vrolijke en trotse gezichten van kinderen. Daar doen we het voor natuurlijk! Nieuwsgierig naar het filmpje? Deze is te zien op de IVN-website onder het kopje "Fladderaars": <https://www.ivn.nl/afdeling/alphen-aan-den-rijn/jeugd-jongeren/>

Over kabouters, koeien en kaas

Tekst en foto's Gerda Bonninga

Voorjaars schoonmaak in het kabouterbos

Twintig Vlinders, waaronder ook een aantal kinderen, die gewoon op bezoek waren in het kabouterbos, hebben alle kabouters en kabouterhuisjes schoongemaakt in het kabouterbos. Ook zijn er een heleboel kapotte kabouters verwijderd uit het bos. Vijftien emmers sop, schuursponsjes, schoonmaakdoekjes en een flink aantal borstel waren er nodig om de huisjes en kabouters te ontdoen van de modder. En ook de ouders staken de handen uit de mouwen. Door alle regen in de wintermaanden was alles zwart van de modder geworden. De mannen van de Gemeente Alphen aan den Rijn hebben van de afgelopen week de paden voorzien van houtsnippers. Er zijn gevaarlijke bomen omgezaagd en door mee te denken hebben ze de flinke bomen tot zitjes gezaagd. Het is lekker licht en veilig in het kabouterbos. Het ziet er weer top uit. We kunnen weer schoon de lente in.

De Vlindertjes beleven de geboorte van 3 lammetjes

Zondag 14 april gingen wij op bezoek bij Boer Ben en Boerin Marjon van Brentano's Kaasboerderij. Wat werden we hartelijk ontvangen: biertafels en stoelen stonden al klaar. De kinderen druppelden binnen. De boer had de schapen net van het land gehaald en een schaap apart gezet. Hij had gezien dat het schaap moest lammeren. En alle kinderen van de jeugdgroep de Vlinder IVN waren erbij. Een lam, daarna nog een, en toen nog een!! En allemaal uit een moederschaap! De meeste ouders hadden ook nog nooit een geboorte van een lammetje gezien. Muisstil en onder de indruk waren de kinderen (en ouders) tot de lammetjes geboren werden. De boer had wel gewaarschuwd dat het lammetje moet schrikken. Het lam moet bewegen na de geboorte. Dus lekker koud water over zijn koppetje. Daarna met zijn allen de grote wei in. Daar staan sinds zaterdag staan overdag de koeien. 's Nachts staan ze op stal en

krijgen ze speciaal voedsel. Alle dames (koeien) waren stiknieuwsgierig en kwamen heel dicht bij. Heel spannend om als vierjarige een koe van 600 kilo voor je neus te zien staan. En niet een, maar heel veel koeien. Ondertussen in de zon even een pauze: limo gedronken en een stokje fruit gegeten. Daarna mochten we ook de kaasafdeling nog zien. Marjon vertelde heel veel over de kaas die zij maakt. En hoe de kaas rijpt. Marjon vertelde: "Kaas maakte je eigenlijk om de grote hoeveelheid gezonde eiwitten, vetten en mineralen in de melk langer te kunnen bewaren. Melk kun je 1 week goed houden. Kaas zelfs langer dan 1 jaar!" Er stonden heerlijke stukjes kaas klaar om te proeven. Heel veel ouders hebben ook een stuk kaas gekocht uit de kaasautomaat. Het was een topmiddag! Dank je wel Ben en Marjon.

Wat als we ons verplaatsen in de huid van een dier... (deel 3)

We kunnen praten met een dier, in woorden antwoorden kunnen zij niet. Wel kunnen ze signalen afgeven dat ze ons begrijpen, liefde geven, genegenheid tonen, angst uiten en met training zelfs mensen redden. Wat vinden dieren fijn en waar zijn ze bang voor. Hans van Dam kruipt in de huid van een dier, beleef het mee.

Tekst Hans van Dam / Foto's Beeldbank Natuurkiekers en Beeldbank IVN

Hallo zeg, ik ben een vis en ik hou van zwemmen.

Graag in een schone sloot met veel waterplanten waarin ik me kan verstoppen. Watervlooien, daar lust ik wel pap van. Ik eet ook kroos. Soms zie ik een lekkere dikke worm, maar daar moet je mee oppassen hoor. Mijn moeder waarschuwt, eet die worm niet, zit een haak aan, dat doet pijn.

Waarvoor moet ik uitkijken?

Voor grote snoeken die op de loer liggen, ze zijn zo snel. Ook van boven is er gevaar, vogels die ons lekker vinden, duiken het water in. Dat doen meeuwen, visdiefjes, de fuut en ook die mooie ijsvogel. Hengelaars vind ik niet aardig. Gelukkig gooien ze mij weer terug in de sloot. Ze noemen dat sport. Tegenwoordig is er nieuw gevaar, de rivierkreeft, die eet onze eitjes op, daarom zijn wij met steeds minder. Plastic, daar stikken we in.

Wist je dat wij, mieren, dag en nacht werken?

Wij zijn met velen, hoe groter het nest, hoe sterker we zijn als volk. Wij hebben een koningin die eitjes legt. We verzorgen de larven, voeden ze met planten- en dierenresten. We houden het nest schoon en hebben een slimme werkverdeling. Onze soldaten houden vijanden op afstand. We kunnen bijten en ons wapen, mierenzuur, doet pijn. We zijn gek op luizen, hun poep smaakt zoet. We tikken tegen hun achterste om meer zoet. Plantenzaden hebben mierenbroodjes, die slepen we mee naar het nest. Het liefst maken we ons nest onder tegels, daar is het warm en vochtig. Een keer per jaar krijgen sommigen van ons vleugels, we paren in de lucht, de vrouwtjes gaan snel terug naar het nest. De mannetje zijn klaar met leven en worden vaak door vogels opgegeten. Ja, zo is het leven van ons als mier.

Wij zijn niet schadelijk

Mensen vinden ons lastig omdat we graven. We mogen niet in huizen komen, soms gebruiken ze gif, niet doen!

Hallo, ik ben een meeuw en hou van vrijheid en zeelucht.

Vroeger hadden wij het strand voor ons alleen. Het wordt warmer en meer mensen gaan naar het strand. Het wordt daar voor ons te druk. Maar we zijn slim, wij gaan naar de mensen toe, die zijn slordig, laten brood slingeren en eten alle patat niet op. Ze zeggen dat het niet gezond is, maar wel lekker. Mensen zetten hun vuilniszakken aan de weg. Als je er met je snavel een gat in maakt kunnen er de lekkerste dingen uit vallen. We gaan net als mensen naar de viskraam op de markt. Daar is veel lekkers te vinden.

Waar wij last van hebben?

Mensen vinden ons lastig. We pikken graag een visje op de markt en worden dan weggejaagd. Het is ook ons voedsel hoor! Honden laten ons schrikken als we op het strand zijn. Echt bang zijn we voor de vos die onze eieren jatten. Wij zijn met velen en jagen de belager soms weg. Mensen hadden corona, de vogelgriep is voor ons het grootste gevaar.

Zoem zoem, ik ben een steekmug en ben niet blij met die naam.

Als vrouwtje heb ik bloed nodig om eitjes te leggen. Dieren hebben vacht, vogels hebben veren, daarom kies ik voor de mens, ik prik in de blote huid. Ik ruik de mens van

afstand en kruip door de kleinste kieren en gaatjes in het vliegenhor. Ik zoem en dat is gevaarlijk, mensen horen mij en willen mij doodslaan. Er is overal gevaar, overdag de vogels en 's nachts vleermuizen. Ik had veel liever een dansmug willen zijn, die steken niet en kunnen dansen in de lucht. Gewoon als de zon schijnt en zelfs in de winter. Gelukkig ben ik geen tijgermug, die zijn gevaarlijk en brengen ziekten over. Mijn eitjes zet ik af in plasjes of bakjes met water.

Ik ben bang voor droog weer.

Sorry hoor, eigenlijk zou ik niet willen steken, maar ik kan niet anders.

Natuurescaperoom en Berkensap tappen

Foto's en tekst: Gerard Been

Natuurescaperoom

In samenwerking met Stichting Techniekmenu mochten de NatureXplorers in februari een escaperoom activiteit ondergaan.

De escaperoom van Stichting Techniekmenu is mobiel en kan overal worden ingezet. Tijdens deze groepsactiviteit heb je een beperkte tijd om een mysterie op te lossen. Aan de hand van allerlei puzzels en raadsels dien je de oplossing te vinden. Aan de hand van allerlei cryptische aanwijzingen moesten codes ontdekt worden voor het openen van koffers met meer raadsel. Welk uiteindelijk tot de oplossing leidde. Niet alleen de natuurkennis van de deelnemers werd op de proef gesteld maar ook het vermogen om samen te werken en anders denken vormde een hele uitdaging. Gelukkig lukte het de beide teams om samen tot de oplossing te komen en zo de wereld te beschermen tegen deze door gedraaide professor.

Berkensap tappen

Met de NatureXplorers maak je nog eens wat mee. Berkensap tappen, nu wisten de meeste deelnemers wel hoe een berk er uitziet (iets met een zilverkleurige bast), maar sap daarvan tappen. Veel kende wel de maplesirup (esdoornsirop) voor op de pannenkoeken maar berken sap...? Dat was iets nieuws.

Tussen half maart en eind mei, voordat de eerste bladeren aan de boom beginnen te groeien, is de beste tijd om berkensap te tappen. Wanneer de eerste sappen stromen is afhankelijk van waar je woont, en het klimaat. Bij berken gaan de sapstromen aan de gang als het niet meer vriest (vriezen.. wat is dat ook al weer) en de dag temperatuur tenminste de 7 graden bereikt.

Met een boormachine werden in verschillende bomen een gaatje geboord en met een bekertje of fles geprobeerd het sap op te vangen. Een beetje zoetig... was het oordeel. Na afloop werden alle gaatjes weer dicht gemaakt met een plug zodat de kans op infecties voor de boom minder groot is.

Wil je meer weten over het zelf tappen van berken sap kijk dan een op back to basic sweden ([Berkensap tappen, alles wat je moet weten top 10 \(backtobasicsweden.nl\)](http://Berkensap tappen, alles wat je moet weten top 10 (backtobasicsweden.nl))).

NatureXplorers - TIKTOK

Tik wat? Ja inderdaad, de NatureXplorers gaan promotie maken voor hun groep op TIKTOK. Je kunt ons vinden op: [tiktok.com/@natureexplorer.ivn](https://www.tiktok.com/@natureexplorer.ivn)
Er komen in totaal 5 filmpjes waarvan de eerste 3 gepubliceerd zijn op 5 April, 19 April en 3 Mei. Benieuwd naar wat we allemaal doen bij de NatureXplorers? Meld je dan vast aan op ons tiktok account!

NatureXplorers

Vogels spotten op de maasvlakte

Tekst Stef Strik / Foto's Stef Strik, Jolanda en Oscar Balm

De IVN-Vogelwerkgroep Alphen aan den Rijn heeft zondag 11 februari 2024 een excursie gehouden naar Maasvlakt-II en de Westplaat.

Uitkijkpunt de Slufter

Nonnetjes

We starten bij de Vogelplasjes aan de Prinses Maximaweg op de Maasvlakte. Naast een paar eendesoorten (kuif-, tafeleend en wintertaling) zien we een aantal reeën lopen. Vervolgens zien we vanaf het uitkijkpunt vanaf de Noordzeeboulevard verschillende kustvogels, zoals zilverplevier, wulp en scholekster. In de Slufter (baggerspeciedepot) zien we nonnetjes en twee kleine zilverreigers.

Strandleeuwerik

Bij zeevogeltrektelpost Maasvlakte-II zien we veel fuut, diverse middelste zaagbekken en zwarte zee-eend. Diverse bruinvissen laten tonen rugvin boven het wateroppervlak. Vanaf zeetrekpost Nieuwe Waterweg zien we tussen de aalscholvers op de basaltblokken de eerste kuifaalscholver en verderop in zee een paar zeekoeten.

Na een opwarmertje in het "Balkon van Europa" rijden we naar het eindpunt van Maasvlakte-II. Daar zien we al snel de ijsduiker, eiders en een kuifaalscholver (zomerkleed). Na Maasvlakte-II parkeren we bij Slag Baardmannetje aan het Oostvoornse meer. Daar zingt de Cetti's zanger. Het voetpad langs de noordoever is door het natte weer onbegaanbaar. We volgen het zandstrand zuidwaarts langs de Westplaat. Halverwege vinden we een grote groep strandleeuweriken! Ze laten zich goed zien, foeragerend in de slikken. Een overvliegende havik verstoort grote groepen bonte strandlopers en zilverplevier.

Eiders

Na even opwarmen rond het haardvuur in Aan Zee in Oostvoorne zien we dat iets verderop nog een sneeuwgorz is gezien vandaag. Daar gaan we op af...

Voor trektelpost Voorne's duin ligt een zandpier de zee in. Daar bevindt zich een verzamelplaats van scholeksters (>1.000) en vinden we één sneeuwgorz en vier strandleeuweriken. Na de terugwandeling via de Vogelboulevard Oostvoorne kijken we terug op een zeer geslaagde vogeldag.

Ijsduiker en kuifaalscholver

Wat was er de afgelopen periode te lezen over IVN en natuur in Alphen aan den Rijn en omgeving.
Met de QR-code is het bericht volledig te lezen op internet.
Download hiervoor een QR-scanner in de Google Playstore of Apple App Store.

13 februari 2024 – IVN-jeugdgroep Fladderaars viert 40-jarig jubileum

In februari bestonden de Fladderaars 40 jaar. Dit heeft ook de krant gehaald. Lees op pag. 10 ook meer hierover.
<https://www.rodinl/alphenaandenrijn/nieuws/380935/ivn-jeugdgroep-fladderaars-viert-40-jarig-jubileum-met-een-bu>

19 februari 2024 – nationale mollen telling

Mollen zijn nuttige bestjes. In februari is weer de nationale mollen telling geweest. In 74 meldingen zijn er 1210 molshopen geteld in Zuid-Holland.

Kijk de resultaten op <https://www.tuintelling.nl/resultaten>.

Bron: <https://www.ad.nl/gouda/irritant-die-mol-in-je-tuin-het-is-juist-een-compliment-dat-ie-bij-jou-zit-ik-ben-blij-met-het-dier-ab515e7b7/>

Februari 2024 – bedreigde wilde bomen en struiken in Zuid-Holland

Per provincie is een zogenoemde attentielijst gemaakt, met daarin alle soorten bedreigde wilde bomen en struiken van die provincie. Op de attentielijst voor Zuid-Holland staan o.a. de Beuk, Zwarte populier, Wegedoorn en de Egelantier. Bron: https://kennis.cultureelerfgoed.nl/index.php/Attentielijst_bedreigde_wilde_bomen_en_struiken_-_Zuid-Holland

20 februari 2024 – wat kan er beter aan het Bentwoud?

Staatsbosbeheer heeft bijeenkomsten georganiseerd om te inventariseren bij gebruikers en omwonenden wat er beter kan aan het Bentwoud.
<https://www.ad.nl/alphen-aan-den-rijn/wat-kan-er-beter-aan-het-bentwoud-provincie-en-staatsbosbeheer-vragen-om-ideeen-a431861e/>

27 maart 2024 – Waterspits gaat tijdelijk verhuizen

De aanwezigheid van de beschermde waterspitsmuis heeft de bouw van het Nieuwe Van der Valk hotel tegengehouden. Er is nu een oplossing gevonden om het beestje tijdelijk te verkassen, waardoor de bouw door kan gaan.

<https://www.nieuwsinalphen.nl/regio-nieuws/params/post/4483076/>

20 maart 2024 – Tuinieren met de natuur

Klimaatburgemeester en IVN'er Hans van Dam legt in de Proeftuin Podcast 'Tuinieren met de natuur' uit hoe dat gaat. 'Zaaien doe je als de plant zaait.' Hans beantwoordt vragen over o.a. zaaien, plek kiezen en vele andere onderwerpen in gesprek met Marcel Eilers en Joost Mentink.

Bron: <https://www.youtube.com/watch?v=U3hB-HcMZX98>

30 maart 2024 – Stinsen bekijken tijdens IVN-wandeling

In Alphens Nieuwsblad/Rodi.nl aandacht voor de IVN-Stinsen wandeling in Boskoop.

<https://www.rodinl/alphenaandenrijn/nieuws/387056/stinsen-bekijken-tijdens-ivn-wandeling>

5 maart 2024 – Boom in de hoofdrol

In Boskoop zijn er 2751 nieuwe bomen aangeplant met o.a. hulp van onze werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer. Op pag. 8 van deze Bont Allerlei lees je er ook over.

<https://www.rodinl/alphenaandenrijn/nieuws/383768/boom-in-de-hoofdrol-2751-nieuwe-bomen-aangeplant>

5 maart 2024 – Vissenbos in Alphen aan den Rijn

Hoogheemraadschap van Rijnland legt bij de Albert

Schweitzer brug en Maximabrug in Alphen aan den Rijn en bij de Hefbrug in Boskoop vissenbossen aan. Constructies onder water als schuilplaats voor vissen en om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren.

Bron: <https://www.h2owaternetwerk.nl/h2o-actueel/rijnland-legt-bij-acht-bruggen-vissenbossen-aan>

25 maart 2024 – Grutto heeft het zwaar in de Wilck

Johan van der Haven vertelt in deze video van Studio Alphen meer over het onderzoek naar de Grutto in De Wilck. Lees ook het verslag van de lezing over dit onderwerp op pag. 18.

Bron: <https://www.studioalphen.nl/nieuws/veel-roofdieren-weinig-plek-om-te-schuil-grutto-heeft-het-zwaar-in-de-wilck/>

7 april 2024 – aanpassen oevers in strijd tegen rivierkreeft

Hoogheemraadschap doet op twee plaatsen onderzoek hoe het minder steil maken van de oever en natuurvriendelijker inrichten daarvan invloed heeft op de aanwezigheid van de rivierkreeftjes.

Bron: <https://www.ad.nl/alphen-aan-den-rijn/natuurvriendelijke-oever-met-reigers-en-sloten-vol-waterplanten-is-dit-de-oplossing-tegen-kreeften-plaag-a338b8be/>

6 april 2024 – effect van bestrijdingsmiddelen op planten

Onderzoek van Marlonneke Willemsen naar effect van bestrijdingsmiddelen op doorgewone planten uit reguliere tuincentra. Bladetende insecten gaan dood bij eten van behandelde planten en niet bij biologisch geteelde planten.

<https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2024/de-kleine-dood-v1058319>

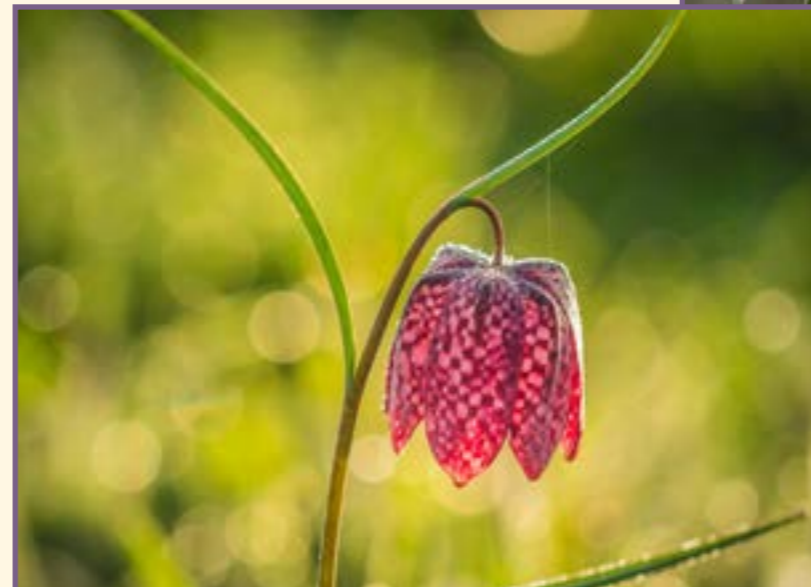

Kievietsbloemen: 8 jaar wachten voor die bloeit

Tekst en foto's Jordan Blaauw

Vanaf half april tot eind april vind voor mij persoonlijk een fantastisch natuurfotografie moment plaats. Op dat moment bloeit de wilde kievietsbloem (Fritillaria meleagris). De kievietsbloem is van oudsher een bolgewas wat thuishoort in natte schrale hooilanden. Een biotoop wat in onze regio vroeger veel voorkwam maar door herverkaveling, intensivering van de landbouw en de verstedelijking vrijwel is verdwenen. De laatste groeiplaats van de kievietsbloem in Alphen aan den Rijn was langs het Weteringpad in Kerk en Zanen. In april 2017 heb ik daar waarschijnlijk de allerlaatste kievietsbloem gefotografeerd. Door het beheer van dit gebied 'uit te besteden' aan galloway runderen is de bloem ook hier helemaal verdwenen. Als je de bloem in het wild wil zien kan je naar het Zwarte water in Zwolle gaan, daar ligt nog een groot belangrijk kerngebied met deze mooie bloemen. Als je dichter in de buurt wilt blijven dan raad ik aan om een bezoek te brengen aan de heemtuin van IVN in Nieuwkoop. Deze door IVN-vrijwilligers onderhouden heemtuin bevat o.a. een stuk prachtig schraal hooiland. Eind april bloeit in dit hooiland o.a. de kievietsbloem maar ga ook later nog een keer kijken als het hooiland zich heeft ontwikkeld tot een ware bloemenzee waaronder diverse soorten orchideeën. Allemaal planten die in het Nieuwkoopse plasseengebied voorkomen. De plant is ook als cultivar te koop in de tuincentra. Heb je een mooi plekje in de tuin dan is dit bloemetje zeker de moeite waard.

Ik vind de bloem zo speciaal vanwege het mooie patroon op de hangende kelk die zowel wit als roodpaars kan zijn. Bijzonder aspect is dat de plant er 8 jaar over doet om tot bloei te komen. Om de bloemen te fotograferen probeer ik het mooiste moment af te wachten. Voor mij is dat een koude natte ochtend met liefst een beetje mist, geen wind en een prachtige zonsopkomst. Goed warm aankleden en genieten. Als je foto's dan gelukt zijn is dat een fantastische herinnering aan een heerlijke ochtend in het prille voorjaar.

De Wilck een vogelparadijs?

Tekst Mireille van Duuren / Foto's Adri de Groot

Vorig jaar schreven we al over de afname van het aantal nesten van vooral weidevogels, zoals grutto, tureluur en Kievit in De Wilck. Opvallend is dat redelijk veel eieren van de grutto uitkomen, maar dat maar 15 procent van de kuikens vliegvlug wordt. Waar ligt dit aan? Is er te weinig voedsel, is het peilbeheer van invloed of het aantal predatoren? Johan van der Haven heeft een boeiende lezing gegeven over de uitkomsten van een (vervolg)onderzoek hiernaar.

Wat is onderzocht

De Wilck is een Natura2000 gebied van 125 hectare dat is ontstaan in de jaren '80 door ruilverkaveling. Het bestaat uit vochtige en natte graslanden. In 2022 is de Wilck met 9 hectare uitgebreid wat eendaags door Staatsbosbeheer wordt ingericht als plasdras.

Johan en Cor Kes onderzoeken jaarlijks welke broedvogels er zijn in de Wilck.

In 2022 en 2023 is op initiatief van de provincie onderzoek gedaan om te achterhalen wat de kuikensterfte veroorzaakt en hoe het mogelijk voorkomen kan worden. Overdag is volgens vaste methodes geobserveerd: waar de grutto's en hun jongen zich bevinden, hoe het grasland er daar uitziet en welke roofdieren er aanwezig zijn. Met wildcamera's worden nesten in de gaten gehouden op predatoren (kleine mantelmeeuw, zilvermeeuw, hermelijn, bruine kiekendief, buizerd, kraai, kat, bruine rat en vos). Er zijn in de Wilck ook vossenrasters geplaatst om de vossen te weren. Het insectenaanbod is onderzocht met een pot- en plakval. Het waterpeil is deze winter iets lager gehouden door Staatsbosbeheer.

Niet al het onderzoek is gelukt. Een vrouwtje en mannetje buizerd zijn tijdelijk voorzien van een gps-zender met zonnecellen om te kunnen zien in welk gebied er gejaagd wordt en wat bij het nest gebracht wordt. Het ene jaar was de SD kaart al snel vol en het andere jaar is de camera al snel ondergepoept. Zo is er ook tevergeefs een poging gedaan om met geluidsopnamen van alarmroepen én met nachtkijkers te achterhalen welke nachtelijke roofdieren het op de grutto's hebben voorzien. Daarnaast was het niet mogelijk om bijna vliegvlugge grutto's te ringen om ze te kunnen volgen.

Conclusie van het onderzoek

Uit dit onderzoek is geconstateerd dat de vegetatie te laag is tijdens de eerste broed- en kuikengolf. Zou het toevoegen van mest een oplossing zijn, naast de huidige verschra-

lingsmethode? Daarnaast heeft predatie een grote invloed op de kleine kuikenfase. Positief is dat er voldoende voedsel is aan insecten en variatie in kruiden en grassen.

Hoe verder, een dilemma.....**De Wilck is nu een magneet voor predatoren.**

Aan het eind van de lezing is met de zaal gebrainstormd over de toekomst van de Wilck

- Kiezen we voor weidevogels? Wat betekent dat dan? In Vlist gaat het beter met de kuikenoverleving, Dit wordt beheerd door boeren die ook mest gebruiken. Er is daar meer dekking doordat het gras hoger is. Tevens wordt in Vlist ook gejaagd op predatoren. Is het mogelijk dat boeren als collectief grenzend aan de Wilck ook participeren in agrarisch natuurbeheer zoals in Vlist? Zo ja, hoe kunnen we dat in samenwerking met elkaar doen, wie heeft / neemt de regie daarin?
- Is de Wilck niet te klein? De provincie kijkt of de Wilck kan uitbreiden door uitkopen van boeren op vrijwillige basis. Maar wat nou als je de kuikensterfte niet kan stoppen, heeft de uitbreiding van de Wilck dan nog zin? Is het dan een beter idee om de Wilck Natura 2000 te laten zijn, zonder inspanning voor de weidevogels?

Leer beter kijken naar je eigen omgeving en geniet

IVN voorjaarswandeling Oostvaart.

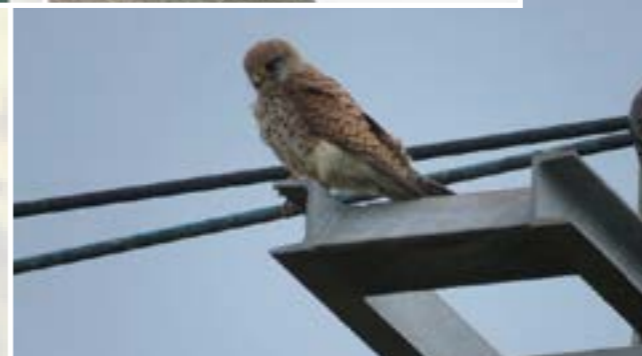
Tekst Diana Baak (Groen Hart Koerier) / Foto's Pieter van Tol

Eerste paasdag organiseerde IVN een wandeling langs de Oostvaart aan beide kanten van het spoor in Hazerswoude-Rijndijk. Er bleek zo in het vroege voorjaar vertassend veel te zien aan planten en dieren in dit op het eerste oog niet al te bijzondere landschap vlakbij het dorp! Als inwoner van Hazerswoude-Rijndijk die dagelijks de honden uitlaat in het bosje bij de Oostvaart, over het pad langs het spoor, of richting de polder langs de Oostvaart had ik geen hoge verwachtingen van deze wandeltocht. "Want wat kun je nu nog aan nieuwe dingen leren over zo'n bekende route?" was mijn gedachte. Maar tegelijkertijd maakte het me nieuwsgierig en voelde ik me uitgedaagd om mee te gaan. En ik kan alvast verklappen dat de gidsen mij ruim 2 uur lang aangenaam hebben weten te verrassen! Deze wandeling is een echte aanrader, juist voor alle inwoners van Hazerswoude-Rijndijk zelf.

Nestelende torenvalken

Gidsen Linda Wanders uit Hazerswoude-Rijndijk en Ans van der Broek uit Hazerswoude-Dorp wachten ons als deelnemers op bij de Rijnenburger molen en daar startte de tocht in oostelijke richting langs het spoor. Omhoog kijken doe ik normaal blijkbaar niet, want de nestkast op de molen was me nooit opgevallen (ook eentje verderop op een boom). Een paartje torenvalken bleek er druk in de weer om er een nest in te maken. Even verderop zat een aalscholver op de grond zijn vleugels te drogen in de wind.

De natuur is dit jaar vroeg want overal staat al speenkruid, raapzaad, parse en witte dovenetel, groot en klein hoeblad, smeerwortel en fluitenkruid in bloei en paardenbloemen die zelfs al pluizen. Ook de ereprijs, een lieflijk klein blauw met wit bloempje is tussen het gras te vinden. Tussendoor vertelt gids Ans geanimeerd over de historie van de molen, de

functie ervan voor de omgeving en het ontstaan van het poldergebied van Hazerswoude. Dat een rode wipmolen in een gebied staat waar vooral 'papen' woonden, dat een groene is gerelateerd aan protestanten en een zwarte, je raad het al, aan het woongebied van gereformeerden.

Oeverzwaluwen

We lopen verder langs het spoor, passeren het bosje en gaan met een bocht richting de N11 om daar weer de Oostvaart tegen te komen. Daar is in de bocht een zwaluwwand te vinden. Net helemaal schoongemaakt en ontdaan van begroeiing en gevuld met zand, zodat oeverzwaluwen die onderweg zijn vanuit Afrika naar ons land, hier binnenkort weer hun eieren kunnen leggen. De kruiden en bloemen in de berm langs de Oostvaart knallen uit de grond en vormen nu al een walhalla voor insecten en vlinders. De eerste koolwitjes zijn al weer gesignaleerd. We zien onderweg wilde eenden, krakeenden en soepeenden op zoek naar een geschikte partner.

Korstmossen en tjiftjaffen

Op de terugweg doen we het bosje langs de Oostvaart aan, het domein van gids Linda. We zoeken naar eierdooier mos en bekijken met de loep wat voor kunstwerken dit zijn. Maar er blijken nog veel meer bijzondere (korst)mossen te zijn op takken en boomstronken, naast paddenstoelen en het insect 'haantje'. Ook bloeien er al witte bosanemoontjes. We komen nog meer mossen tegen en horen de tjiftjaf. De tjiftjaf is een van de eerste zangvogels die al in maart terugkomen uit hun winterverblijf en hun kenmerkende zang laten horen: 'tjiftjaf-tjiftjaf-tjiftjaf'. Omdat de winters niet meer zo streng zijn, heeft ook de Cetti's zanger het tegenwoordig in ons land naar zijn zin, zelfs in Hazerswoude-Rijndijk. Ook de fazant laat in het bosje met een krassend geluid van zich horen.

Nieuwsgierig geworden?

Wil jij ook eens de natuur in je eigen omgeving met andere ogen bekijken en tot verrassende ontdekkingen komen? Ook in de zomer en de herfst wordt een wandeling georganiseerd door het gebied nabij de Oostvaart. Noteer 21 juli en 17 november alvast in je agenda. Meer informatie over natuurwandelingen in de omgeving is te verkrijgen bij IVN Alphen aan den Rijn, <https://www.ivn.nl/afdeling/alphen-aan-den-rijn/>.

Scholeksters op de Zegerplas

Tekst en foto's Auke Lever

2023 is door de Vogelbescherming uitgeroepen tot het jaar van de scholekster. De reden daarvoor is dat het al langere tijd niet goed gaat met de scholeksters in Nederland, de laatste tientallen jaren zijn ze flink in aantal afgenomen. Scholeksters worden geteld bij broedvogeltellingen, maar een andere manier om hun aantal te bepalen is het tellen op hun vaste slaapplekken. Op slaapplekken staan ze mooi bij elkaar dus dat is een makkelijke manier om grote groepen scholeksters te tellen. Voor mij was het jaar van de scholekster een mooie aanleiding om in 2023 te starten met tellingen van scholeksters op hun slaapplekken op de Zegerplas. Dit jaar heb ik deze tellingen vanaf februari wekelijks uitgevoerd.

Scholeksters zijn opvallende vogels: ze zijn prachtig zwart-wit met een lange oranje snavel. Ze roepen vaak hard Te-Piet! Vandaar ook hun bijnaam: bonte piet. Het zijn steltlopers die met hun lange snavel in de grond prikken om voedsel te vinden. Kijk voor meer informatie over scholeksters eens op de website van Vogelbescherming: [Scholekster | Vogelbescherming](#)

Scholeksters verblijven in de winter langs de kust (Wadden, Delta) of trekken weg naar iets zuidelijkere landen. Daar kunnen ze ook in de koudere periode voedsel vinden. In Nederland broeden ze van april tot juni in natuurgebieden, in weilanden en tegenwoordig ook in steden op platte daken.

Een deel van de scholeksters komt om te broeden dus van de kust naar het binnenland. Ze verplaatsen zich al vroeg in het voorjaar. Aanvankelijk ontstaan eerst (grote) slaapplekken in het westen en langs de IJsselmeerkust, deze verplaatsen zich steeds dieper naar het binnenland en vallen in april, aan het begin van het broedseizoen, uit elkaar in broedparen.

In februari en maart verzamelen ze zich dus alvast in groepen op vaste locaties. Hiervoor gebruiken ze plekken aan het water waar ze veilig en rustig kunnen overnachten, zogenaamde slaapplekken. Dat zijn bijvoorbeeld eilandjes, plassen met laag water, oevers, steigers, kades, etc. Overdag gaan ze naar plekken waar ze voedsel kunnen vinden en 's avonds verzamelen ze zich weer op die gezamenlijke slaapplekken.

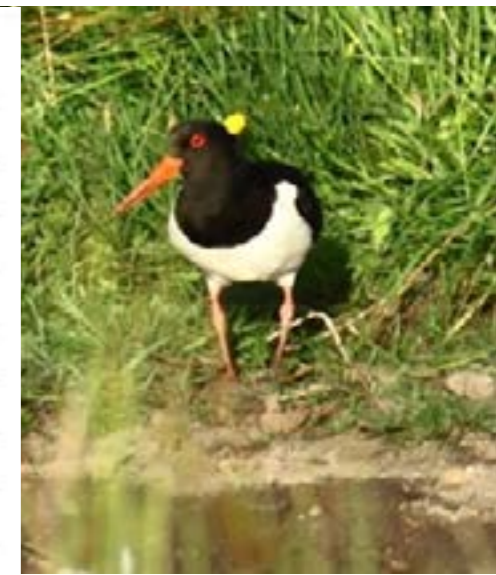
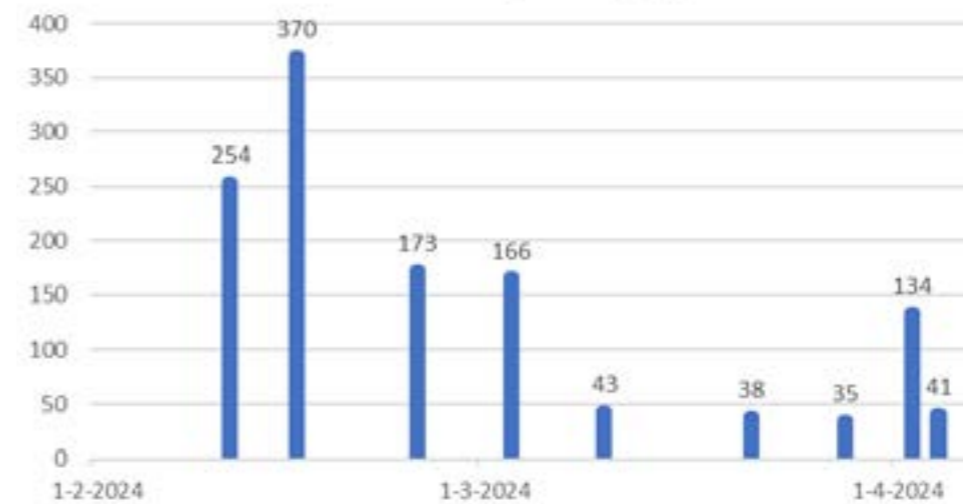
De Zegerplas is al jaren een vaste slaapplek voor scholeksters, vooral in de maanden februari en maart. Tot een paar jaar geleden stonden de scholeksters vrijwel altijd op de T-steiger aan de zuidkant (bij de dagcamping). Daar zien we de scholeksters nu vrijwel nooit meer, vermoedelijk omdat het daar wat te druk is geworden. Gelukkig hebben de scholeksters nieuwe locaties kunnen vinden aan de Zegerplas. Ze staan tegenwoordig op 3 plekken:

- Op de waterskibaan aan de westkant van de Zegerplas, daar staat verreweg de grootste groep scholeksters op een aantal schansen in het water. Wie had ooit gedacht dat die schansen zo goed voor vogels zouden kunnen zijn!
- Op het kunstmatig duikeilandje aan de oostkant van de Zegerplas, aangelegd door Rijnland samen met de duikvereniging. Meestal staat daar een kleinere groep scholeksters. Eenmaal stond er ook 1 scholekster op het nieuwe 2e eilandje dat Rijnland afgelopen winter heeft aangelegd. Wie weet gaan ze dat eilandje in de toekomst ook gebruiken.
- Op de T-steiger aan de zuidkant. Dat was vroeger de vaste plek voor de scholeksters die nu nauwelijks meer wordt gebruikt. Dit jaar stonden er eenmaal 3 scholeksters. Bijzonder dat enkelingen zo'n plek blijven gebruiken terwijl er vele soortgenoten in een groep verderop staan.

In januari en begin februari heb ik nog geen slaapplek tellingen gedaan, in de veronderstelling dat de scholeksters pas later zouden komen. Dat bleek een misvatting, bleek bij mijn eerste telling op 11 februari. Tot mijn verbazing stonden er toen al 254 scholeksters. Zo'n groot aantal had ik toen nog helemaal niet verwacht, ze waren in de week daarvoor in de omgeving van Alphen nog maar in kleine aantallen gezien. Waarschijnlijk komt de trek van de kust naar het binnenland begin februari vrij plotseling en massaal op gang en zoeken ze dan ook al in grote aantallen de Zegerplas op.

Vervolgens stonden er op vrijdag 16 februari maar liefst 370 scholeksters! Dat is echt een flink aantal, ook vergeleken met andere slaapplekken in de omgeving. Er stonden honderden scholeksters op de schansen van de waterskibaan en op het kunstmatige duikeilandje stonden er ca 60.

Aantal scholeksters op de Zegerplas in 2024

Na half februari nam het aantal scholeksters flink af. Op 25 februari stonden er 173 en op 3 maart stonden er 166. Een flinke groep is dus na half februari waarschijnlijk doorgetrokken verder het binnenland in of heeft zich verplaatst naar andere slaapplekken in de regio dicht bij de broedgebieden.

Vervolgens nam het aantal snel nog veel verder af. Tussen 10 maart en 4 april varieerde het aantal tussen 35 en 45. Mogelijk zijn dit de scholeksters die direct in de omgeving zullen gaan broeden, bijvoorbeeld in de weilanden en natuurgebieden rondom Alphen of op de platte daken.

De Zegerplas is dus zo'n grote slaapplek in het westen van het land, die voor scholeksters een eerste stap vormt in de verplaatsing van kust naar binnenland. Daarom staan er in februari heel veel scholeksters en wordt het aantal daarna lager. Medio februari is er in Zuid-Holland nergens een groter aantal scholeksters gemeld dan op de Zegerplas (volgens waarnemingen ingevoerd op [waarneming.nl](#)).

Dat niet alles volgens vaste patronen verloopt, bleek op 2 april. Op de schansen en het eilandje stonden iets meer scholeksters dan de weken ervoor, ca 55. Heel laat in de schemering kwam er tot mijn verbazing een lange sliert van wel 80 scholeksters over de plas aangevlogen. Toen stonden er weer 134. Waar kwamen die ineens vandaan? Van een

andere slaapplek, late vogels vanaf de kust...? Soms jammer dat je daar niet achter kunt komen. Een paar dagen later was die groep alweer verdwenen en stonden er weer 41.

Een slaapplek als die op de Zegerplas is belangrijk voor scholeksters, omdat ze zich daarvandaan verspreiden om te gaan broeden. Het is een schakel tussen overwinteren en broeden. Ze hebben zulke locaties hard nodig en de Zegerplas heeft daarmee een belangrijke rol voor scholeksters in de regio. Des te leuker om te zien dat ze ieder jaar weer verschijnen op de Zegerplas.

Tot slot hebben de scholeksters Zegersloot ook ontdekt als broedlocatie. Omdat het voor scholeksters steeds moeilijker is geworden om geschikte locaties te vinden in het open land, zijn ze steeds meer op platte daken met grind gaan broeden. Dit is de afgelopen jaren op enkele daken in Zegersloot gebeurd.

Om de scholeksters in het voorjaar bij de Zegerplas te zien hoef je niet veel moeite te doen. Ze staan rustig op het duikeilandje en op de schansen, of ze vliegen rond waarbij hun geroep langs de hele Zegerplas is te horen: Te-Piet!

Tekst Ria van Oeveren

Duo-expositie van Monica de Jong en Karin van Leeuwen (grafiek en schilderen)

Natuur is de grootste inspiratiebron van Monica de Jong. Het gaat haar echter niet om nabootsing van de natuur. Zij tekent, schildert en fotografeert niet puur om de "mooie plaatjes" of als een soort verslaggeving. Zij zoekt naar een manier om waarneming, kennis, ervaring, gevoel, verwondering en geheimzinnigheid bij elkaar te brengen. Haar manier van werken sluit nauw aan bij dat van kunstenaressen Karin van Leeuwen. Het werken met de elementen vuur, water, lucht en natuurlijk aarde vindt Karin meer dan heerlijk. Zij noemt haar werk 'Klei met een ziel'.

De bezielende natuurwerken van beide kunstenaressen zijn de komende maanden te bewonderen in het Bezoekerscentrum De Veenweiden, gelegen vlakbij de Zegerplas en het tot Prinses Irenebos omgedoopte deel van Park Zegersloot-Noord. Beide exposities worden geopend op zaterdag 1 juni om 14.00 uur en duren tot eind juli.

Landschap meer dan aarde

"Landschap is een thema waarin ik in mijn leven alles vind waar ik naar op zoek ben, ook als ik niets zoek", aldus de in Amersfoort wonende en werkende Monica de Jong. "Landschap betekent voor mij ook meer dan de aarde waarin de seizoenen over heen gaan. Zij toont of verbergt alle vormen van ontkiemen, bloei en vergankelijkheid. Vanuit een intens verlangen wil ik door de oppervlakte heen kijken. Door uren in het landschap te zijn met alle zintuigen op scherp vind ik er schoonheid in vele vormen. Ik ben ook telkens benieuwd of het mij lukt een tekening net zoveel gelaagdheid mee te geven als de natuur."

Spannende situaties

De werkstukken van Karin zijn opgebouwd uit opgravingsresten, eeuwenoud aardewerk en nieuwe klei. "Dat levert spannende situaties op: Houdt het? Scheurt het? Vanuit het nieuwe gegeven bouw en glazuur ik verder. Samenwerking met de klei, opzoeken van de grenzen, maar vooral plezier en verrassing. Zelden werk ik naar een vastliggend eindresultaat, ik start vanuit een gevoel of beeld. Het eindresultaat is vaak herkenning."

De kunstwerken van Monica de Jong en Karin van Leeuwen zijn te bekijken tijdens de openingstijden van het Bezoekerscentrum op woensdag-, zaterdag- en zondagmiddag van 14.00 – 17.00 uur. Je vindt het bezoekerscentrum aan de Burg. Bruins Slotsingel 15 in Alphen aan den Rijn. Beide kunstenaressen zullen op diverse middagen in het Bezoekerscentrum aanwezig zijn om hun kunstwerken toe te lichten al vertellend over hun passie voor de natuur.'

Fiets- en wandeltochten

Daar wordt tevens in de permanente tentoonstelling via zes verschillende invalshoeken het verhaal van de Rijn & Veenstreek uit de doeken gedaan. Vragen daarover kunnen de aanwezige vrijwillig(st)ers beantwoorden. Tevens kunnen zij je informeren over mogelijke wandel- en fietstochten in de regio als over mogelijkheden voor een rondleiding rondom het Bezoekerscentrum en in het Prinses IreneBos om meer te weten te komen over wat er zoal groeit en bloeit. Zie verder: www.bc-deveenweiden.nl.

1. Impressie Nieuwkoopse Plassen

2. Monica in het veld in Woerdense Verlaat

3. Karin van Leeuwen met twee van haar keramiek potten

Tekst en foto Joke Kroon

Al langere tijd word er gekeken hoe we kunnen zorgen dat er meer mensen het Bc bezoeken. Met welke bezienswaardigheid binnen het BC, naast de wisselende exposities, kunnen we bezoekers trekken. Dan kom je uit op de otter in de carroussel. Gebruikmakend van de aanwezige attributen is deze compositie buiten gezet, wat direct bezoekers aantrok.

Binnenkort komen er ook afbeeldingen van vogels buiten te staan. Vanuit een nalatenschap hebben we een aantal opgezette dieren ontvangen, waaronder een vos en een fazant. Deze hebben een mooi plekje.

AGENDA

Duo-expositie: Bezielende natuurwerken te bewonderen in Bezoekerscentrum De Veenweiden

Van Monica de Jong ((grafiek en schilderen) en Karin van Leeuwen (keramiek)

Za. 1 juni 2024 – 31 juli 2024

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden.

Toegang is gratis tijdens openingstijden op zondag-, woensdag- en zaterdagmiddag 14.00 – 17.00 uur

Expositie – Te land, ter zee en aan de waterkant

Za. 3 augustus 2024 – 26 september 2024

Olieverfschilderijen op doek van Jacob Kerssemakers

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden

Toegang is gratis tijdens openingstijden op zondag-, woensdag- en zaterdagmiddag 14.00 – 17.00 uur

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden

<einde onderdeel agenda>

Wespen: Onbekend maakt onbemind

Tekst Mireille van Duuren / Foto Yavanna Aartsma

Yavanna Aartsma is entomologe, natuurfotografe en gepromoveerd op het foeragegedrag van sluipwespen. Zij heeft aan de hand van prachtige zelfgemaakte foto's op 9 april een lezing gegeven over de 'eigen-aardigheden' van wespesoorten die in Nederland voorkomen. In Nederland kennen we 5000 soorten wespen. De meeste soorten kom je niet vaak tegen of je herkent ze niet. Het jaar 2024 is het jaar van de wesp en heeft als doel het slechte imago van de wesp teniet te doen, wat Yavanna met haar boeiende lezing, prachtige foto's en feitelijke kennis zeker gelukt is!

Sluipwespen

De lezing begon met de sluipwespen die geen parasieten maar parasitoïden zijn. Het verschil is dat een parasitoïde zijn gastheer altijd doodt en een parasiet niet. Sluipwespen beginnen hun levenscyclus namelijk als carnivoor. In veel gevallen leggen vrouwelijke sluipwespen haar eieren met een legboor in een rups. Zodra de eitjes uitkomen, eten de sluipwespplarven de gastheer (rups) op. Maar het kan zelfs nog verder gaan met hyperparasitoïden. Dit zijn sluipwespen die hun eieren weer in de larven of cocons van andere sluipwespen leggen.

Sociale wespen

Daarna heeft Yavanna de luisteraars meegenomen naar de sociale wespesoorten die in complexe koloniestructuren leven. Wespen zijn echte afvalopruimers, doordat ze kadavers van kleine zoogdieren, vogels en amfibieën opruimen. Tevens zijn het milieuvriendelijke ongediertebestrijders van allerlei beestjes die op gewassen zitten. De wespesoorten die in dit stukje worden uitgelicht zijn de 'Gewone wesp' en de 'Duitse wesp', de zogenaamde limonadewespen. Deze sociale wespen zijn papierwespen die meestal in grotere groepen leven. Hun nesten zijn van houtvezels gemaakt. Door vezels fijn te kauwen en in dunne laagjes aan te brengen lijkt het nest van papier te zijn gemaakt.

In de lente komt de wespinkoningin uit haar overwinterplek, die zich meestal in dood hout bevindt, en zoekt ze een plekje uit om haar nest te beginnen. In het begin zorgt ze zelf voor de eitjes en larfjes, die de eerste werksters worden. De volgroeide werksters nemen alle bouw- en zorgtaken van de koningin over. De werksters voeren de larven met vooral muggen en vliegen, die ze vangen. In ruil daarvoor krijgen ze een door de larven gemaakte zoete uitscheiding. Dat is de suiker die de werksters als energiebron gebruiken. Later in het seizoen, doorgaans in de maand augustus, zijn er veel werksters en steeds minder larven. Hierdoor krijgen de werksters geen zoete beloning meer en zoeken ze elders zoetigheid, precies wanneer wij graag met ons drankje op het terras zitten. Rond deze tijd worden in het wespennest ook de nieuwe koninginnen en de mannetjes

geboren. De mannetjes verlaten het nest en zoeken koninginnen op om mee te paren. De oude koningin en de werksters sterven in de herfst af. Alleen de bevruchte nieuwe koninginnen zoeken een plek om te overwinteren, om volgend jaar elders een nieuw nest te beginnen.

Hoornaars

Daarnaast kunnen we de Europese en Aziatische hoornaar tegenkomen: dat zijn grote wespen. In Nederland is het helaas legaal om inheemse wespen en hoornaars te bestrijden, zoals dat wel het geval is in Duitsland. De Europese hoornaar is namelijk een deel van ons inheems ecosysteem en een nuttige jager die heel wat wespen, vliegen en andere insecten verorbert. Zie je een Aziatische hoornaar, dan moet je dit gelijk melden met foto naar <https://waarneming.nl/> Een Aziatische hoornaar is een gevaar voor de bij en de fruitteelt. De verschillen zijn tussen beide hoornaars zijn te vinden op de site van Eis <https://www.eis-nederland.nl/aziatischehoornaar>

Wespennest bij het huis?

Veel wespennesten die niet in een spouwmuur zitten kunnen verplaatst worden. Dus zonder gif dat de flora en dus insecten, amfibieën en andere dieren schaadt. Voor advies en hulp bij wespennesten kan je contact opnemen met <https://wespentichting.nl/>

Duurzame inspiratiedag in de bibliotheek van Alphen aan den Rijn

Tekst en foto's Gerda Bonninga

IVN was goed vertegenwoordigd op deze duurzame inspiratiedag! Beneden stonden een aantal vrijwilligers bij de informatiestand van IVN. Ook de twee klimaatburgemeesters, Wilma Verver en Hans van Dam, waren aanwezig om te vertellen over het belang van een gezonde natuur. Boven in de grote ruimte waren de kinderactiviteiten. Herbruik je jeans en maak er iets leuks en nuttigs van, schminken, maak je eigen snoepverpakking of insectenhotel. En bij IVN mochten de kinderen braakballen van uilen pluizen. En de hele dag was de tafel bezet door ouders en kinderen. Wat een ontdekking dat een muis echt dezelfde botten heeft als een mens en zelfs in aantal nog meer. Ook kon je goed het spaak- en scheenbeen zien, maar ook het knobbelgewricht bij de heupen. Soms wisten wij niet wie het interessanter vond: de ouders of de kinderen? Een leuke drukke dag met veel aandacht voor het IVN.

IVN Alphen aan den Rijn 50 jaar in 2025

Foto's geuraagd voor de jubileumuitgave

Volgend jaar bestaat IVN Alphen aan den Rijn 50 jaar. We zijn bezig met het samenstellen van een jubileumuitgave. We vinden het leuk om een historisch overzicht te maken over die 50 jaar. Wat is er in die 50 jaar gebeurd, dat absoluut niet mag ontbreken? Heb jij daar informatie over en/of foto's? stuur dat dan naar de redactie van Bont Allerlei: ivnbontallerlei@gmail.com. In de gedrukte versie kan niet alles geplaatst worden, maar in de digitale versie komen meer pagina's.

Sponsoring van de jubileumuitgave

Ter financiering van de jubileumuitgave komen er in de digitale versie advertentiepagina's met ruimte voor 1/8 advertenties voor € 10,-. Wil jij als IVN-lid een felicitatie plaatsen of ben je ZZP'er en wil je reclame maken voor je bedrijf? Het kan allemaal. Het formaat van de advertentie staat vast: 66 hoog x 98 mm breed. Laat voor 1 oktober weten of je hier gebruik van wilt maken.

Lezing – Diversiteit oevers nader bekeken

Di. 14 mei 19.30 – 21.30 uur

Jacqueline Henrot van Naturalis geeft op deze avond uitleg over het citizen science onderzoek naar oeverplanten. In een polderlandschap en in de bebouwde kom bieden de oevers vaak goede kansen voor 'wilde natuur' en belangrijke schuilplaatsen voor diverse planten- en diersoorten. De inrichting, de bodem en het beheer van de oevers bepalen de soortenrijkdom. Het 'Oeverplanten' onderzoek brengt in kaart met welke oevers het goed gaat en welke oevers van een aangepast beheer of herinrichting zouden kunnen profiteren.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

€ 6,- toegang + koffie, € 4,- voor IVN-leden

Aanmelden verplicht bij: lezingenIVNALphen@gmail.com

Excursie – Het Zwarte Pad kleurt!

Do. 16 mei 19.30 – 21.00 uur

In samenwerking met Stichting Herenboeren Groene Hart organiseert IVN een Bloemwandeling Zwart Pad met aandacht voor planten met eetbare en medicinale eigenschappen. Ook extra informatie over het verzamelen van zaden.

Start: MC de Plataan, Snijdelwijklaan 2 Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden bij: liangntan@gmail.com

Jeugdactiviteit – Wat een takkenwerk

Za. 18 mei 9.15 – 11.45 uur

Na alle feestdagen en vakanties gaan we weer terug naar normaal. We gaan ontdekken wat je allemaal met een tak kunt doen. Avontuurlijke of magische takken, spelletjes of creatief met takken, het kan allemaal rond het bezoekerscentrum

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: zie lidmaatschap Fladderaars (8-12 jaar)

Aanmelden bij: fladderaars@gmail.com

Excursie – Vogelexcursie Zaanse Rietveld

Ma. 20 mei 10.00 – 12.00 uur (2^e Pinksterdag)

Sinds 2007 heeft Staatsbosbeheer het gebied Zaanse Rietveld ingericht tot natuur gebied. De vochtige landerijen en plasjes worden sinds 2019 van een extra hoog water peil voorzien.

Dat trekt - zeker in het voorjaar - veel moeras- en watervogels.

Laat u tijdens deze excursie verrassen door de veelheid aan vogelsoorten. Waaronder de rietschors, blauwborst en rietzanger

Start: De IVN-gidsen wachten op je op het parkeerterrein bij het Zaanse Rietveld, Rietveldsepad bij de tunnel onder de N11

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Excursie – Plantenstruintochten in het Vogelvoedselbos

Ma. 20 mei om 10.00 en om 14.00 uur (2^e Pinksterdag)

Gedurende een ochtend van ongeveer 1,5 uur gaan we met lijsten het Vogelvoedselbos in en kijken we of we soorten kunnen afvinken. Een mooie kans om wilde planten op een klein gebied te leren kennen.

Start: MC de Plataan, Snijdelwijklaan 2 Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden bij: janny@countrygazette.nl

Excursie – Bloemenfeest: 'Het Zwarte Pad kleurt'

Za. 25 mei 10.00 – 12.00 uur

Duizenden bloemen in het Vogelbos en het Heempad. Wilde bloemen op de Ringdijk. We genieten van een natuurlijk kleuren-paneel van lentebloemen. Vogels zingen, bijen en vlinders hebben de geur- en kleurenpracht ontdekt. Wandeling over de Ringdijk, Heempad en bezoek aan het Vogelbos

Start: MC de Plataan, Snijdelwijklaan 2 Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden bij: janny@countrygazette.nl

Excursie – Wandeling door historisch poldergebied

Zo. 26 mei 14.00 – 16.00 uur

We wandelen door historisch poldergebied. Bedelaarsbos, Spijkerboorsekade en Compierekkade. Bij het Rietveldsepad bezoeken we nieuwe natuurgebied IJsvogel. Meenemen van verrekijker aanbevolen.

Start: Polderflora, Rietveldsepad 4b, 2409 AA Alphen aan den Rijn

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Jeugd – Waterbeestjes zoeken en op naam brengen

Za. 8 juni 14.00 – 16.00 uur

Kinderen en hun (groot)ouders gaan zelf op onderzoek uit, gewapend met schepnet, waterbak en loepnet.

Samen met de IVN Natuurgidsen ontdekken zij welke dieren en planten er in en rond de sloot leven.

Start: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Jeugdactiviteit – Eindactiviteit jeugdgroep Fladderaars

Za. 8 juni 9.15 – 11.45 uur

Alweer de laatste activiteit van het seizoen. En zoals jullie inmiddels een klein beetje gewend zijn, is de laatste activiteit een beetje anders en bovenal een verrassing. We zijn deze dag iets langer op pad dan normaal gesproken.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: zie lidmaatschap Fladderaars (8-12 jaar)

Aanmelden bij: fladderaars@gmail.com

Excursie – Klimaatwandeling

Zo. 9 juni 10.00 – 11.00 uur

Wil je op een andere manier met onze omgeving omgaan en een leefbare planeet achterlaten? In deze wandeling vertellen wij wat de natuur ons biedt om het koel in je huis te houden, hoe bomen bijdragen aan het verminderen van de aanwezige CO₂, willen we ook weten hoe jij denkt over deze problematiek.

Vertellen we over de andere manier van onze voedselvoorziening en hoe belangrijk insecten daarbij zijn.

Start: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Jeugdactiviteit – Kikkerkoning

Zo. 9 juni 14.00 – 15.45 uur

Heb jij wel eens een kikker gezien of vastgehouden? Hoe voelde dat? We gaan op zoek naar kikkers en ander leven in de sloot. Veel diertjes veranderen, net als rupsen naar vlinders, maar nu van larven naar libellen of andere vliegende insecten. Ga je mee op zoek. Gebruik je schepnet en emmer. Zoek naar bijzondere dieren. En heel vaak vinden we ook de Amerikaanse rivierkreeften. Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: € 2,50 per keer voor kinderen van 4 - 8 jaar.

Aanmelden bij: ivnvlinder@gmail.com

Lezing – Koloniebroeders in Nieuwkoop

Di. 11 juni 19.30 – 21.30 uur

Boswachter John Pietersen van Natuurmonumenten neemt ons mee in de fascinerende wereld van de koloniebroeders van de Nieuwkoopse Plassen. Ontdek alles over de elegante lepelaars, de speelse kokmeeuwen, de mysterieuze purperreigers en nog veel meer prachtige vogelsoorten die hier hun broedplaats hebben. Ben jij geïnteresseerd in de biodiversiteit van dit bijzondere natuurgebied en wil je meer leren over de bescherming van deze kwetsbare koloniebroeders? Kom dan naar de presentatie van boswachter John Pietersen en laat je inspireren door de schoonheid en veerkracht van de natuur.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

€ 6,- toegang + koffie, € 4,- voor IVN-leden

Aanmelden verplicht bij: lezingenIVNALphen@gmail.com

Excursie – Broedvogels van de Zuidwestelijke Delta

Zo. 23 juni 08.00 – 17.00 uur

De Zuidwestelijke Delta is in elk jaargetijd een interessant gebied. In najaar en winter zijn we hier al vaak geweest, maar nu gaan we een keer in de zomerperiode. We wandelen door een mooi duingebied naar uitgestrekte stranden en gaan op zoek naar o.a. de dwergstern, bontbekplevier en de strandplevier. Uiteraard zien we ook veel andere vogels.

Start: Parkeerplaats Golfclub Zegersloot aan de Kromme Aarweg

Deelname gratis. Houdt wel rekening met reiskosten.

Er wordt gecarpoold.

Aanmelden bij: vwgalphen@live.nl

Excursie – Fietstocht naar het Bentwoud

Za. 29 juni 10.00 – 12.00 uur

Onderweg zijn er stopplaatsen en worden delen wandelend afgelegd. We kijken naar de flora, observeren broedvogels en horen de zeldzame veldleeuwerik. Er is kans voor waarnemingen van koekoek, bruine kiekendief en roerdomp.

Start: MFC de Plataan, Snijdelwijklaan 2, Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden bij: janny@countrygazette.nl

Excursie – Wandelen door het Rietveld (vroeg vogels)

Zo. 30 juni 06.00 – 09.00 uur

Wandelen door het Rietveld is luisteren en kijken naar de gele kwikstaarten, kneutjes, rietzangers, torenvalk, visdief. Proeven van de waterpeper en ruiken aan de kalmoes en watermunt. En ook genieten van een heerlijk ontbijt na afloop van de wandeling in Café Klein Giethoorn.

Start: Parkeerterrein Klein Giethoorn, Rietveld 1, Hazerswoude Dorp

Kosten: € 15,- p.p. voor het ontbijt. Contant of met pin afrekenen.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl voor 28 juni 12.00 uur.

Excursie – Nationale Nachtvliedernacht in het Vogelvoedselbos

Vr. 5 juli 22.30 – 01.00 uur

In het nieuwe Vogelvoedselbos verwachten we veel nachtvlieders. Start locatie volgt na aanmelding.

Deelname gratis.

Aanmelden bij: janny@countrygazette.nl

Excursie – Avondexcursie Veluwe met nachtzwaluw

Za. 13 juli 19.00 – 01.00 uur

Maak op een mooie zomeravond op de Veluwe kennis met één van de meest verborgen vogels van Nederland: de nachtzwaluw. Al wandelend door het mooie landschap genieten we van vogels als geelgors, vliegenvanger en roodborsttapuit. Zodra het begint te schemeren moet je vooral goed luisteren en kun je al snel de bijzondere zang van de nachtzwaluw horen die vaak vlak langs je heen vliegt. Een bijzondere ervaring!

Start: Parkeerplaats Golfclub Zegersloot aan de Kromme Aarweg

Deelname gratis. Houdt wel rekening met reiskosten.

Er wordt gecarpoold.

Aanmelden bij: vwgalphen@live.nl

IVN-kraam – Imkerijdag en eetbaar Boskoop

Zo. 14 juli korte wandelingen tussen 12.00 en 16.00 uur
Korte excursies van 1 uur met als thema eetbare planten met IVN-gidsen. IVN kraam en honing van het zwarte Pad.

Locatie IVN-stand: Natuurtuin de Veenmol, Zwarte Pad 1, Boskoop (nabij de zijde) i.s.m. Imkerij Groene Hart
Deelname gratis,

Aanmelden niet nodig.

Excursie – Rondje Westvaartroute Hazerswoude

Zo. 14 juli 14.00 – 16.30 uur

Blikvanger van deze route is de Westvaart, een vaart die van oudsher overtollig polderwater afvoert naar de Oude Rijn. Na 1760 werden hier zeven molens gebouwd om een plas droog te leggen die was ontstaan door turfwinning. Nu is dit een van de diepste droogmakerijen van Nederland. De zeven molens zijn verdwenen, maar verderop domineert een rode wipmolen nog altijd het weidelandschap. Ervaar het verschil tussen polder en droogmakerij. We genieten van de water- en weidevogels en lopen nog een stukje de Wilck in, een natura 2000 gebied. Misschien zien we nog een buizerd of een slechtvalk. Na afloop kan je op het terras van Jeu de Boer iets eten of drinken.

Start: Jeu de Boer, parkeerplaats, Galgweg 5, Hazerswoude

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Excursie – 2^e Oostvaartroute zomer

Zo. 21 juli 14.00 – 16.00 uur

De Oostvaartroute is genoemd naar een van de vaarten die overtollig water uit de diepliggende polders moesten afvoeren. Door inklinking, maar vooral door het afgraven van veen liggen de graslanden soms meters lager dan de wegen en de kaden. Dat verklaart ook de vele molens die langs de route opduiken. Er valt dus genoeg te zien langs deze verrassend gevarieerde route. Elk jaargetijd is het landschap en de natuur anders. Daarom gaan we dit jaar 3 maal dezelfde wandeling maken en ontdekken wat er allemaal te zien is en de verschillen met de voorgaande excursie

Start: Rijnenburgermolen, Corellistraat, Hazerswoude Rijndijk
Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Excursie – Avondwandeling langs het Weteringpad

Za. 17 augustus 19.00 – 21.00 uur

Het avondlicht geeft een heel andere beleving dan het felle zonlicht. Ervaar de geluiden van de avond vroege nacht
Start: Vanaf Eetcafé Davinci, Euromarkt 2, Alphen aan den Rijn

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Excursie – Genieten van de laatbloeiers in Zegersloot Noord

Zo. 18 augustus 14.00 – 16.00 uur

In het Zegersloot gebied en langs de Kromme Aar laten de laatbloeiers zich volop zien. Het is kijken en genieten van alles wat groeit en bloeit. Elke maand is de natuur anders en afwisselend

Start: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

IVN-kraam – Groei en Bloei Boskoop 150 jaar

Za. 24 augustus Middagprogramma

Stands van o.a. Steenbreek, Eetbaar Alphen en meer.

Locatie: Proeftuin van Holland, Rijnveld 153, Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden: niet nodig

Wandeling – De interactieve Natuurapotheek

Za. 31 augustus 10.00 – 12.00 uur

Bij deze wandeling worden deelnemers actief betrokken. Veel planten hebben geneeskrachtige eigenschappen. De gids wijst de plant aan en deelnemers (met lijsten) noemen de helende werking. Tussendoor anekdotes en weetjes over de genoemde soorten. Een van onze favorieten!

Start: MC de Plataan, Snijdelwijcklaan 2, Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden bij: janny@countrygazette.nl

**Data en tijden zijn onder voorbehoud.
Check altijd vooraf bij de organisatie en/of op
de website ivn.nl/alphenaandenrijn.**

(Advertentie)

Kom kijken! Kom proeven!
Kom winkelen op de boerderij!

landwinkel Steenwijk - Alphen aan den Rijn

Aan de Woudbrugseweg 80 in Alphen aan den Rijn vindt u de zuivelboerderij van de familie Steenwijk, natuurlijk ook met een fraaie Landwinkel op het erf! Hier vindt u heerlijke en eerlijke ambachtelijke streekproducten, onder andere de verrukkelijke zuivelproducten van eigen makelij, zoals boter en diverse soorten boerenyoghurt.

Welzijn voor de dieren staat voorop

Familie Steenwijk heeft een groot aantal koeien die dagelijks voor de nodige liters melk zorgen. Het welzijn van de dieren staat op de boerderij voorop. De koeien krijgen voer van eigen land en verblijven in schitterende, ruime loopstallen. In de zomers grazen ze in prachtige weilanden. Die zorg voor het dier proeft u in de producten!

Van alles te beleven voor de kleintjes

Wanneer u toch naar de Landwinkel gaat, breng dan meteen even een bezoekje aan de dierenweide. Kin deren kunnen kennismaken met de diverse dieren, zoals een shetlandpony, geitjes, kipjes, eenden en een ezeltje.
Op de Kake lhoeve kan uw kind zich vermaken met de speelattributen en zo spelenderwijs het leven op de boerderij ontdekken. Ook voor de leukste kinderfeestjes kunt u bij hen terecht.

Onze faciliteiten

Veehouderij | Zuivelboerderij/ Pakketten | Streekproducten
Landwinkel Steenwijk
Woubrugseweg 80, 2401 LT Alphen aan den Rijn
0172-51 83 16
steenwijk@zuivelboerderij.info
Openingstijden
Maandag gesloten.
Dinsdag/woensdag/donderdag: 09:00 -18:00.
Vrijdag 09:00 -21:00 Zaterdag 09:00 - 16:00
Zondag: gesloten

Bestuur

voorzitter	Gert de Geest	voorzitterivnalphenaandenrijn@ivn.nl	06-23817870
		Natuurkiekers, VLB, Vlinderwerkgroep IVN-info (incl. kramen) a.i. Lezingen, Vogelwerkgroep, Communicatie/ PR Social Media	
secretaris	Vacature	secretarisivnalphenaandenrijn@ivn.nl	
		Vertrouwenspersoon, Vrijwilligers, Bont Allerlei	
penningmeester	Foppe Jan Japenga	penningmeesterivnalphenaandenrijn@ivn.nl	06-53226448
		a.i. Jeugd, Junis BSO a.i.	
algemeen bestuurslid	Wiepke Warmerdam	wiepkew@gmail.com	06-24930925
algemeen bestuurslid	Vacature		

Coördinatoren werkgroepen

Bont Allerlei	Irma Brugmans	IVNbontallerlei@gmail.com	06-13187800
Communicatie	Irma Brugmans a.i.	communicatieivnalphenaandenrijn@ivn.nl	06-13187800
Fladderaars	Maarten Hooghiemstra	Fladderaars@gmail.com	06-14313950
Fotowerkgroep Natuurkiekers	Chris Groesser a.i.	coördinatie@natuurkiekers.nl	
IVN-info (incl. kramen)	Vacature	info.ivn.alphenaandenrijn@gmail.com	
Lezingen	Liesbeth Bos	lezingenIVNAlphen@gmail.com	06-12883574
Excursies	Dick Warmerdam	dickw@xs4all	06-17718203
NatureXplorers	Willemijn van Maanen	naturexplorers.ivn@gmail.com	06-45564348
Team Ontvangst	Vacature	secretarisivnalphenaandenrijn	
Planologie en Milieu	Vacature	secretarisivnalphenaandenrijn	
Vlinders	Gerda Bonninga	ivnvlinder@gmail.com	06-53403123
Vlinderwerkgroep	Stef Strik en Joost van Beek a.i.	stef.strik@planet.nl	
Vogelwerkgroep	Stef Strik	wvgalphen@live.nl	06-52096886
Vrienden van het Heempad	Hans van Dam	janny@countrygazette.nl	0172-214775
Vrijwillig Landschapsbeheer	Wim Dieho	wimdieho@ziggo.nl	06-86641802

Inleveren Kopij IVN Media

nieuwsivnalphenaandenrijn@ivn.nl
Voor aanleveren kopij voor alle media van IVN Alphen aan den Rijn, Bont Allerlei, Persberichten, Website, Nieuwsbrief, Facebook, Instagram.

Vertrouwenspersoon

Angela Schouten	angela.schouten@gmail.com	06- 55307217
	Wanneer je een vraag, probleem of klacht hebt over de manier waarop je bejegend wordt binnen de vereniging neem dan contact op met Angela Schouten. Dit is geheel vertrouwelijk.	

Regiocontactpersonen

Boskoop	Hans van Dam	janny@countrygazette.nl	0172 214775
Ter Aar	Atje van der Laan	joop.atje@gmail.com	06-12162955
Kaag en Braassem	Dick Warmerdam	dickw@xs4all.nl	06-17718203
Koudekerk aan den Rijn	Riet van Tol	rivatol@gmail.com	06-25247254
Hazerswoude	Ans van den Broek	ansjedegroot@live.nl	0172-587912

Verenigingsgebouw

Adres	Bezoekerscentrum De Veenweiden	
Openingstijden Bezoekerscentrum	Burgemeester Bruins Slotsingel 15, 2403 NC Alphen aan den Rijn	0172-533296
	Voor actuele openingstijden zie bc-deveenweiden.nl	

Colofon

REDACTIE: Irma Brugmans
VORMGEVING: Roelof Schutter
FOTO OMSLAG: Natuurkiekers, Henk Jan Leeuwenburg
FOTO ACHTERZIJDE: Natuurkiekers, Anna-Isabel Weterings
BEZORGING: Henry Loeters
EINDREDACTIE: Irma Brugmans

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE: Yavanna Aartsma, Diana Baak, Jolanda en Oscar Balm, Joost van Beek, Gerard Been, Jordan Blaauw, Gerda Bonninga, Irma Brugmans, Hans van Dam, Mireille van Duuren, Adri de Groot, Maarten Hooghiemstra, Foppe Jan Japenga, Auke Lever, Henk Jan Leeuwenburg, Miep Munninghoff, Roelof Schutter, Stef Strik, Pieter van Tol, Linda Wanders, Anna-Isabel Weterings

REDACTIEADRES
Telefoon: 06 – 13 18 78 00
E-mail: IVNBontallerlei@gmail.com o.v.v. Bont Allerlei

UITGAVE: IVN Alphen aan den Rijn
DRUK: DrukZo

SOCIAL MEDIA IVN ALPHEN AAN DEN RIJN
www.ivn.nl/alphenaandenrijn
facebook.com/ivn.nl
Instagram [ivn.alphenaandenrijn](https://www.instagram.com/ivn.alphenaandenrijn)

SLUITDATUM KOPIJ BONT ALLERLEI NR.3 - 2024
21 juli 2024

OVER BONT ALLERLEI
Uitlatingen in dit blad gedaan, geven niet noodzakelijk de standpunten weer van de redactie of het afdelingsbestuur.
©Overname van artikelen is toegestaan met bronvermelding na schriftelijke

GEGEVENS LIDMAATSCHAP 2024
Contributie leden € 25,-
Contributie huisgenoten € 12,50

De contributie wordt landelijk geïncasseerd in de maand van start lidmaatschap. Bij vragen / problemen stuur een email aan de penningmeester.

Overstappen of opzeggen van de automatische incasso is natuurlijk mogelijk. Stuur hiervoor een mail naar penningmeesterivnalphenaandenrijn@ivn.nl o.v.v. 'automatische incasso'.
Bankrekeningnummer: NL 85 RABO 0301 6899 62

ADVERTEREN IN BONT ALLERLEI
Per jaar voor 4 nummers:
1/1 pagina € 249,50
1/2 pagina € 129,50
1/4 pagina € 69,75
1/8 pagina € 39,75

ANBI IVN Alphen aan den Rijn is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

- Giften zijn vaak aftrekbaar door onze ANBI-status
- RSIN nummer: 816027766

Bij de cover

Foto voorzijde: Jan Henk Leeuwenburg / Tekst: Anna-Isabel Weterings

Oranjetip
Het oranjetipje is een *dagvlinder* uit de familie *Pieridae* (witjes). Eind april vliegen de eerste oranjetipjes. De mannetjes verschijnen een tot twee weken eerder dan de vrouwtjes. De vlinders gebruiken met name pinksterbloem en look zonder look als nectarbron. Vrouwtjes worden veel vaker nectardrinkend gezien dan mannetjes. De mannetjes patrouilleren. Zij volgen een vaste route langs herkenbare structuren in het landschap, zoals een houtwal, een ruige berm of een bosrand. Het oranjetipje is een echte voorjaarsvlinder en vliegt in april en mei.

De Natuurkiekers laten graag meer foto's zien dan in BA mogelijk is en geven om deze reden een digitaal nieuwsbulletin uit. Je kunt je hierop kosteloos abonneren. Om dit te doen ga je naar de volgende link op onze website: <https://natuurkiekers.nl/aanmelden-nieuwsbrief>
Eerdere nummers zijn te downloaden via <https://natuurkiekers.nl/downloads/category/3-kiekerbul>

Hergebruik Bont Allerlei

Wat doe je met een recente Bont Allerlei als je hem gelezen hebt? Bewaren? Dat is natuurlijk prima. Doorgeven aan familie, vrienden of in een minibieb leggen kan ook. Zo verspreid je onze 'groene boodschap'! Weet je niemand en wil je jouw exemplaar niet bewaren? Maak dan IVN er blij mee! Wij vinden Bont Allerlei een mooi 'visitekaartje' om aan belangstellenden te laten zien of mee te geven. Wil je daaraan meewerken, breng je recente Bont Allerlei dan langs op woensdag-, zaterdag- of zondagmiddag tussen 14-16 uur ('s zomers tussen 14-17 uur) bij het Bezoekerscentrum, Burg. Bruins Slotsingel 15, Alphen-Zegersloot. Of doe hem buiten openingstijden in onze brievenbus. Alvast hartelijk dank!

BONT ALLERLEI DIGITAAL?

Lees Bont Allerlei ook online. <https://www.ivn.nl/afdeling/alphen-aan-den-rijn/bont-allerlei>

Wie Bont Allerlei voortaan digitaal wil ontvangen stuurt een mailtje naar secretarisivnaadr@gmail.com o.v.v. 'Bont Allerlei liever digitaal'.

Dit valt op!

Gaan groen en duurzaamheid je aan het hart en wil je dat uitstralen met je bedrijf? Zijn de inwoners van gemeente Alphen aan den Rijn je klanten?

Dan is het interessant voor je om te adverteren in Bont Allerlei van IVN Alphen aan den Rijn.

Bont allerlei wordt gedrukt in full colour en wordt verspreid onder leden, huisgenoten, vrijwilligers en relaties van IVN Alphen aan den Rijn.

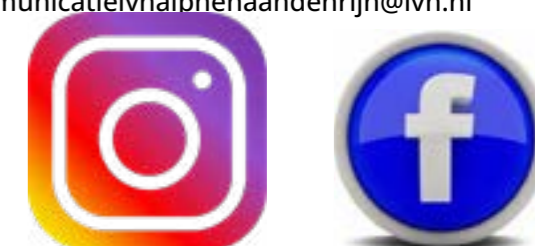
De volgende keer kan ook jouw advertentie hier staan. Voor maar € 35,- voor de komende 2 nummers van Bont Allerlei
Interesse?
Stuur een mailtje naar ivnbontallerlei@gmail.com.

Vacature

BEN JIJ VAN DE SOCIAL MEDIA?

Zit je vaak op Facebook en Instagram? Vind je het leuk om berichten te plaatsen en gaat natuur aan je hart? Saskia en Leuntje zoeken nog versterking om samen de Instagram en Facebook-accounts van IVN Alphen aan den Rijn bij te houden. Via deze accounts vertellen we met name inwoners van de gemeente Alphen aan den Rijn hoe het staat met de natuur in de gemeente en natuurlijk over (de activiteiten) van IVN Alphen aan den Rijn. Content krijg je aangeleverd vanuit de werkgroepen en je houdt zelf ook in de gaten welke berichten interessant zijn voor onze volgers. Ook is er ruimte om aan de hand van zelf gemaakte natuurfoto's in Alphen aan den Rijn te belichten hoe het staat met de natuur. Zo ja, neem contact op met Irma Brugmans, communicatieivnalphenaandenrijn@ivn.nl

Angy's Moon Vrouwencirkels & COACHING TE ALPHEN A/D RIJN

VANAF 10 FEBRUARI
Nieuwe Maan CreatieCirkel

& VANAF 24 FEBRUARI
Volle Maan OntdekkingsCirkel

www.angysmoon.nl

MEI HARDSENTHOUSIRISME

NIENKE GROOT, NG, ANGY

ANGY'S MOON IS AANGESLOTEN BIJ MOONSISTERS.NL

KIJK VOOR MEER CIRKELS IN NEDERLAND OP MOONSISTERS.NL/WAAR!

Elzenhaantje

Het elzenhaantje is een kever die behoort tot de familie van de bladkevers.

Het elzenhaantje komt in ons land algemeen voor in koele tot natte bossen. Het leeft van de bladeren van elzen, soms op wilgen, hazelaars, haagbeuken, linden en enkele andere loofboomsoorten. De kever kan overlast veroorzaken wanneer ze in grote aantallen voorkomen. Het elzenhaantje is een kevertje van zo'n 6-8 mm lang, met een gewelfd, eivormig lichaam. Het is metaalblauw, soms zwart van kleur en heeft zwarte poten en antennes. De eitjes hebben een oranje gele kleur, de larven zijn zwart.

Foto en tekst Anna-Isabel Weterings